

WESTERN

Bil Slou

DVA METKA ZA PRIJATELJA

BROJ 197 • 9 DINARA

B
ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

WESTERN

197

1990

Bil Slou

DVA METKA ZA PRIJATELJA

X-100

Urednik izdanja
PIROŠKA MATIĆ

Recenzent
S. IVANOVIĆ

Lektor
E. MARKOVIĆ

Izdaje i štampa Novinsko, izdavačko i štamparsko preduzeće u društvenoj svojini »Dnevnik« Novi Sad, Vojvođanskih brigada 7, telefon (021) 621-555 ● Žiro-račun 65700—603—6350 ● Direktor »Dnevnika«: Dušan Tomić ● Odgovorni urednik Milorad Predojević ● Grafički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar redakcije: Zdenka Karabasil ● Korektor: Sava Malešević

DVA METKA ZA PRIJATELJA

Visok, tamnoplave kose, širokih leđa i jakih mišićavih nogu, kretao se gipko, oprezno se držeći senki i miračnih prolaza.

U grad je stigao u podne, kad sunce na jugu Lujzijane nemilosrdno prži. Ni na glavnoj, ni na sporednim ulicama, nije bilo nikoga.

Do grada je dojahao na svom vrancu; njega je ostavio pred glavnom trgovinom i dalje je nastavio pešice.

Kad je stigao do šerifske kancelarije, izašao je nasred puta koji je vodio kroz glavnu ulicu nevelikog Klermora.

Pogledao je na sve strane.

Nije video nikog, što nije moralo da znači da neko ne motri na njega sa nekog skrovitog mesta. Međutim, to ga sada nije nimalo brinulo.

Šešir širokog oboda nabio je na čelo tako da mu se oči nisu videle.

Još jednom se okrenuo na sve strane.

Njegov dolazak nije, bar kako je dotad mogao da primeti, izazvao ničiju pažnju.

Izvukao je iz korica oba revolvera i, stojeći nasred puta raširenih nogu, viknuo tako da se

njegov snažni glas zaorio kroz usnulu i vrelu ulicu:

— Senli!

Niko se nije odazvao. Na mirnoj ulici ništa se nije pokrenulo.

— Senli! — uzviknuo je ponovo. — Izlazi, znam da si tu! Ako ne izađeš, dolazim po tebe! Obično i uradim ono što obećam da ću uraditi!

Spustio je ruke i čekao.

Onda su se otvorila leptirasta vrata saluna »Ruža Lujzijane«, sa njegove leve strane.

Na njima se pojavio čovek u građanskom odelu. Oko pasa imao je redenik sa mecima i futrolu sa koltom.

— Ja sam Senli — rekao je. — Šta hoćete od mene?

Iza njega, pojavila se žena koja ga je preklinjala da ne izlazi.

— Zar ne vidiš da ovaj hoće da ubija?! Vрати se, Darile, molim te!

Senli joj rukom pokaza da uđe.

Žena nije ušla, ali je Senli izašao do sredine puta, gde je stajao čovek sa dva revolvera.

Stao je naspram njega, pogledao ga oštro i upitao:

— Ko ste vi i zašto me tražite?

— Ako te pamćenje dobro služi — odvratio je došljak grubim glasom — trebalo bi da se sećaš imena Endi Šeperd. Sećaš li ga se?

Senli se nije dvoumio. Odmah je odgovorio:

— Da, sećam ga se. I, šta s tim?

— Još pitaš?! Ti si ubio tog čoveka, Senli! Zapravo, trebalo bi da te zovem pravim imenom: Sender.

Čovek se nije uzbuđivao.

Sasvim hladnokrvno je rekao:

— Svejedno mi je kako me zoveš. Voleo bih samo da znam ko si ti. Da znam koga ću poslati na onaj svet.

— U redu, i treba da znaš ko hoće da osveti Endija Šeperda. Zovem se Brajd Džekson. I, za razliku od tebe, koji nisi dao priliku Endiju da se brani, ja ti dozvoljavam da potegneš. Hajde, potegni!

Žena izjuri na ulicu.

— Darile, nemoj! Uđi!

Dotrčala je do njega.

On je odgurnu.

Onda reče revolverašu:

— Čekaj malo, Brajde. Da se objasnimo. Endi Šeperd je...

— Ništa me se ne tiče! Potegni! Budi muškarac!

U međuvremenu, pusta ulica je oživela.

Senliju nije preostalo ništa drugo nego da prihvati izazov, ako je hteo da sačuva svoj ugled.

Nije hteo da se ponaša kao kukavica.

Iako su istovremeno posegli za revolverima, i istovremeno ispalili hitac, samo je jedan metak pogodio cilj.

Onaj koji je ispalio Senli, promašio je metu.

Senli je nekoliko sekundi stajao ukočeno, a onda se srušio. Na njegovoj beloj košulji crvena mrlja sve se više širila.

Na ulici je bilo sve više ljudi. Otvarali su se prozori na kućama.

Odjednom su svi hteli da vide šta se događa na glavnoj ulici toplog Klermora.

Ona žena se ponovo pojavi na ulici. Bacila se na Senlijevo telo, ostala na njemu kratko vreme, a onda se naglo podigla i počela da viče:

— Ubico! Prokleti, prijavlji ubico!

Ljudi su samo gledali, niko ništa nije ni govorio, ni preduzima.

Revolveraš je prišao svom konju, uzjahao ga i poterao ga prema izlazu iz Klermora.

Niko nije pošao za njim.

Šerif nije bio u gradu; otišao je na reku, da se osveži. Njegova dva pomoćnika čvrsto su spavali za kancelarijskim stolom, popivši, prethodno, po nekoliko čaša viskija.

Međutim, to niko od građana Klermora nije zamerio predstavnicima zakona. Najzad, ko bi znao da će u podne, kada je gotovo neizdržljivo toplo, naići neko ko će hteti da se obračuna sa Darilom Senlijem, zbog nečega čega se gotovo više niko nije sećao.

Osim toga, u Klermoru je nepravilno obično bilo samo u večernjim satima. U podne, nikada.

Megi Ridbern, vlasnica »Ruže Lujzijane«, bila je nevenčana žena Darila Senlija. Svi su znali da joj je često govorio da će njoj pri-

pasti sve što on ima, ukoliko mu se dogodi nešto.

A sada mu se to nešto dogodilo.

Senli je bio sahranjen još istog dana. U tako toplim danima svi umrli morali su da se sahrane istog dana.

Te večeri, Megi Ridbern je napisala pismo adresirano na Pitera Sendlera, post restant, Dalas, Teksas, i to pismo bilo je poslato kočijom koja je te noći napustila Klermor.

Na odgovor, Megi je čekala celih pet meseci.

Zapravo, odgovor je bio sam dolazak Pitera Sendlera u Klermor.

Njihovom susretu slučajno je prisustvovao šerif Frenton. Sudeći po njihovom ponašanju, on je konstatovao da se njih dvoje poznaju odranije.

Čak je izgledalo kao da je ta žena odjednom zaboravila da je u žalosti za čovekom s kojim je živela i koga je, na izgled, mnogo volela.

Šerif Frenton je postao još podozriviji kada je bolje osmotrio Pitera Sendlera i čoveka koji je došao sa njim. Obojica su izgledali neobično.

Šerif se smeo zakleti da su okoreli revolveraši, ljudi u sukobu sa zakonom.

U Klermoru su se zadržali samo jedna dan.

I to kratko vreme bili su pod prismotrom šerifa Frentona.

Ali, na sreću, on nije morao da interveniše, jer se u gradu nije dogodilo ništa što bi narušilo red.

*

Ranč »Poni« vlasnika Edmonda Kolberga bio je jedan od naj-

većih i najuspešnijih rančeva u tom delu Lujzijane, u blizini gradića Haston.

Sam Kolberg je bio vredan i sposoban rančer; kao mladić, došao je u taj kraj i od skromne uštedevine kupio malo imanje. U početku je na njemu radio sam, jer nije ni bilo potrebe da mu iko pomaže.

Podigao je kućicu i kupio četiri krave i jednog bika. Obradio je zemlju, krčio okolnu šumicu i sam iskopao kanal do potoka koji je proticao nedaleko od njegovog imanja.

Posle dve godine kako je stigao u Haston, oženio se. Nekako u isto vreme kada mu se rodilo prvo dete, Kolberg je proširio kuću i kupio još goveda.

Posle nekoliko godina, radeći vredno i pametno ulažući novac u proširenje imanja, Kolberg je bio u prilici da nazida novu, veliku kuću.

Kada je njegova ćerka Lina imala osam godina, a sin Tobi šest, on je postao prvi rančer u Hastonu i široj okolini.

Ugledan i pošten, bio je građanin kog su svake godine birali u gradski savet i u upravni odbor Hastonske banke.

U međuvremenu, na njegovom ranču »Poni« zaposlilo se više od dvadeset kauboja.

Za to što je njegov ranč bio po svemu uzoran, Kolberg je u velikoj meri mogao da zahvali i svom dugogodišnjem predradniku Tomu Džeksonu, koji je ujedno bio i njegov prvi i tokom godine dana jedini kaubojski.

Sada je Tom Džekson bio star, a ulogu predradnika na ranču preuzeo je njegov sin Brajd, koji je na Kolbergovo imanje došao

kada mu je bilo osamnaest godina.

Brajd Džekson se još tada veoma zbližio sa malom Linom — ona je bila još devojčica i u visokom i snažnom Brajdu videla je oličenje hrabrosti, velikog zaštitnika i vrednog momka.

Kasnije, kada je stasala, to bezazleno druženje pretvorilo se u uzajamne simpatije.

Brajd je bio njen drug, njen pratilac, njen momak.

Život na ranču proticao je mirno sve do jednoga dana kada je...

...Lina Kolberg zamolila oca da joj dozvoli da sa Brajdom Džeksonom otputuje u Baton Ruž, u grad na jugu Lujzijane, u koji je predradnik odlazio jednom mesečno, da iz tamošnje banke podigne novac za plate kaubojima na Kolbergovom ranču.

Samo putovanje poštanskom kočijom do Baton Ruža bilo je prijatno i Lina je bila srećna što joj se pruža prilika da tako dugo bude nasamo sa Brajdom Džeksonom.

I on je bio zadovoljan što je tako; ipak, bio je uzdržan jer nije želeo da izgubi Kolbergovo poverenje. Znao je da bi Lina pristala na sve, ali je isto tako dobro znao i to da bi za sve eventualne posledice on odgovarao.

Kolberg ga je voleo kao sina, ali je Lina ipak bila njegova ćerka, njegova mezimica.

Kada su njih dvoje stigli u Baton Ruž, već se smrkavalo. Otišli su u hotel i uzeli dve odvojene sobe.

Kada su se posle večere rastajali, Lina je zagrlila Brajda i rekla mu:

— Plašim se da budem sama u sobi... Zašto ne bismo spavali zajedno?

Poljubivši je u obraz, on joj je odgovorio:

— Veruj mi, Lina, da to želim više od svega, ali kada bi tvoj otac saznao...

Ona ga zagrlila još jače.

— Nećemo mu reći...

— Ne, Lina. Ne radi se o tome hoćemo li mu reći ili ne, nego o tome... što sam ja ipak muškarac, što si ti tako slatka i što se volimo. Sve mora imati nekog reda. Nemoj misliti da bi te otac pustio da podeš sa mnom da nije bio siguran u to da ti se na tom putu ništa neće dogoditi.

— Šta bi to trebalo da mi se dogodi? Nisam mislila na nešto određeno, Brajde. Mislila sam samo da budemo u istoj sobi, ti u jednom, a ja u drugom krevetu.

— Nećemo ni to uraditi, Lina. Ne treba izazivati sudbinu.

Lina skide svoje ruke sa njegovog vrata.

— Brajde, ne zaboravi da ja imam devetnaest godina i da mogu da odlučujem o sebi. Uostalom, tata zna za naše uzajamne simpatije i... on te voli.

— Da, zna za naše simpatije i voli me, to mi je jasno. I, to je jedno. A drugo je tvoja budućnost. Ja ni u kom slučaju nisam čovek kog bi on želeo za zeta. Drugačije rečeno, nisam prilika za tebe. Ja sam samo njegov kauboj, čovek koji nema ništa svoje. Ni kuću, ni imanje.

— Ni on nije imao ništa kada je bio mlad, a sada ima sve — rekla je devojka. — Mislím da bi više voleo da me vidi srećnu sa

tobom nego kao ženu nekog bogataša koji mi ništa ne znači.

— Neka bude i tako, ali ja ne želim da zloupotrebim njegovo poverenje. Hajde, sada, idi da spavaš, probudiću te ujutro, da idemo na doručak. Posle ćemo u banku, pa kočijom koja polazi u podne, idemo kući.

Brajd je hteo još jednom da poljubi Linu, ali mu se ona uvređeno izmaknula.

— Laku noć — rekla je, okrenula mu leđa i ušla u svoju sobu.

*

U kočiji je, osim Line Kolberg i Brajda Džeksona bilo još troje ljudi — jedan sveštenik i dve starije žene.

Lina se naslonila na Brajdova ramena i sve vreme je bila zamišljena. On je pokušavao da razgovara sa njom, da se našali, ali nije vredelo.

Lina se i dalje ponašala tako kao da je uvređena.

A, bila je uvređena.

Verovala je da je Brajd voli i nikako nije mogla da shvati njegovu želju da istraje u držanju odstojanja od nje.

Celu proteklu noć provela je budna, čekajući da Brajd pokuca na njena vrata.

Ni Brajd nije spavao i njegove misli kretale su se istim tokom: i on je čekao da naiđe Lina, da kaže kako se plaši da bude sama u sobi.

Sada su točkovi kočije jednoлично kloparali po neravnom putu.

Pred njima je bilo oko šest sati putovanja do njihovog Hastona.

Tamo će ih, na stanici, sačekati neko sa ranča, i oni će na konjima odjahati na ranč.

U putovanju, bilo je prošlo već četiri sata i do Hastona im je bilo preostalo još oko dva sata.

Onda je usledila druga pauza, u Olbrajtu.

Vozar kočije objavio je dvadeset minuta odmora.

Lina i Brajd izašli su iz kočije i odmah otišli u postaju, jer je sunce naprosto pržilo.

Tamo, u restoranu, osvežili su se čašom hladne vode. Lina je bila ozbiljna i to je Brajda prilično uznemirilo.

— Dokle ćeš se ljutiti na mene? — upitao je Brajd.

Lina ga je dugo gledala u oči.

— Ne ljutim se, samo sam tužna. Mislila sam da je među nama sve jasno, a ti mi pričaš o tome da nisi prilika za mene i da te moj otac ne bi voleo za zeta.

— Lina, ja tebe volim, to znaš dobro. Ali, o tome nikada nisam razgovarao sa tvojim ocem, jer...

Ona ga prekide:

— Znam zašto nisi razgovarao. Da ti je zapravo stalo do mene, već bi to učinio.

— A šta mogu ja da ti ponudim? Zar misliš da ne znam da advokat Kirbi hoće da te zaprosi? Znam da je i pomoćniku šerifa Mifordu stalo do tebe. Oni su pristojni momci i...

— Momci koje ja ne volim! A tebe volim, Brajde. Stalo mi je do tebe.

Brajd je uhvatio Lininu ruku, privukao je usnama i poljubio je.

Bili su toliko obuzeti jedno drugim da nisu primetili čoveka koji je sve vreme gledao u njih.

Malo kasnije, kada su se njih dvoje vratili u kočiju, da nastave put, i taj čovek je izašao iz restorana poštanske stanice.

Ostao je na trotoaru gledajući za kočijom, a ubrzo potom je uzjahao konja i krenuo.

U kočiji je bio i jedan novi putnik, mladić u kaubojskom odelu.

Sada njih dvoje nisu više razgovarali, a Lina se opet naslonila na Brajda i ćutala.

Kočija je zašla na deo puta koji je prolazio kroz predeo nalik na šumu.

Za putovanje je sada bilo prijatnije, jer nije bilo tako toplo kao kada su prolazili ravnim prašnjavim putem bez ijednog drveta i senke.

Monotono kloparanje točkova odjednom je bilo narušeno škriptom kočnica.

Kočija se naglo zaustavila.

Brajd ustade i pogleda kroz prozor.

Ispred kočije, stajala su dva muškarca. I njih dvojica, i treći, koji je stajao sa strane na kojoj je bio Brajd, imali su revolvare u rukama.

Brajd ode na drugu stranu kočije, i pogleda, kroz prozor; i tu je stajao jedan naoružani čovek.

Sva četvorica bili su maskirani.

Brajd nije bio naoružan; nije voleo da nosi revolver, a retko mu je i bio potreban.

Sada je zažalio što ga nije imao kod sebe.

Znao je da je u nevolji, samo mu tog trenutka još nije bilo jasno što napadači na kočiju žele.

Da li su to razbojnici koji od putnika hoće da uzmu sve do čega mogu doći ili su kočiju zaust-

tavili iz sasvim određenih razloga.

— Šta je bilo? — pitala je Lina.

— Ništa. Budi mirna, ne izlazi iz kočije. Idem napolje da vidim šta se događa.

Uto je, zajedno sa Brajdom, iz kočije iskočio i mladić koji je bio ušao u Olbrajtu.

I u njegovoj ruci iznenada se pojavio revolver.

Kada je Brajd dotakao tle, jedan od napadača upravo je razoružavao pratioca kočije, dok je vozar, u nedoumici, i dalje sedeo na svom mestu.

— Vraćaj se u kočiju! — viknuo je jedan od napadača, kada je ugledao Brajda.

— Ljudi, mislim da... — počeo je Brajd.

— Nemoj ništa da misliš, nego ulazi u kočiju!

Plašeći se za Linu, Brajd posluša napadača.

Kad je ušao u kočiju, Lina je bila jako bleđa. Dve žene su se pribile jedna uz drugu, a sveštenik je sklopio ruke i mrmljao molitvu.

Brajd je nekoliko svežnjeva novčanica od po sto dolara držao u specijalnoj kožnoj futroli koja mu se nalazila u pojasu, sa strane.

Lina mu je šapnula:

— Daj novac meni, da ga sklonim pod suknju. Mene sigurno neće pretresati.

— Ne želim da ti nastradaš zbog novca. Ako nas budu pretresli, neka novac nađu kod mene.

U međuvremenu, banditi su vezali vozara i pratioca kočije.

Onda su se vrata otvorila i u kočiju je glavu promolio jedan od njih.

— Neka izađu svi osim mladog gospodina! — rekao je ironično, gledajući u Brajda.

Dve žene brže-bolje ustadoše i skočiše dole, a isto je uradio i sveštenik.

— Lepotice, šta čekaš?! — uzviknuo je bandit videvši da Lina ne mrda sa mesta. — Silazi, sa tobom ćemo se pozabaviti kasnije!

Lina se uhvati za Brajda.

Bandit se pope u kočiju.

Brajd je mogao da ga udari, da ga gurne, da preduzme nešto, ali taj čovek je bio naoružan.

Nije se plašio za svoj život.

Jedino mu je bilo stalo do toga da se Lini ne dogodi nešto loše.

Bandit grubo ščepa Linu za ruku i povuče je prema vratima, uzviknuvši:

— Gore ćeš se provesti ako nam budeš pravila problema! Silazi!

Lina je pružila ruke prema Brajdu; u istom trenutku, bandit je drškom revolvera snažno udario Brajda u glavu, i ovaj se onesvesti.

Lina vrisnu, a bandit je gurnu kroz vrata tako snažno da je devojka svom snagom tresnula o tvrdu zemlju.

Jedno vreme, ona je ležala na tlu, nemoćna, očiju punih suza.

Samo da se Brajdu ne dogodi nešto strašno, pomislila je. Onda je podigla glavu i videla trojicu tipova koji su na nišanu držali sveštenika i dve žene.

Nije bilo sumnje u to da su banditi i nju držali na oku.

Lagano se podigla.

Stajala je u neizumici nekoliko sekundi, a onda se uputila prema vratima kočije.

Uto je bandit iskočio i grubo je odgurnuo u stranu.

Iza njega, iz kočije je iskočio i Brajd.

Onda su sva četvorica nestali u gustišu, a ubrzo potom čuo se topot njihovih konja.

Brajd zagrlj Linu.

— Šta su uradili? — upitala je ona drhtavim glasom. — Jesu li ti našli novac?

— Da, uzeli su mi ga. Ali, dobro je. Otišli su. Moglo je svašta da se dogodi. Važno je da si ti čitava...

Brajd pusti Linu i pope se na vozarsko sedište, pa oslobodi vozara i pratioca kočije.

— Uzeli su mi novčanik — jadao se vozar. — Ipak, dobro je što nikoga nisu ubili...

Brajd nije rekao ništa.

Svi putnici vratili su se u kočiju, i ona je nastavila put prema Hastonu.

Brajd je sada pretpostavljao da napad nije bio slučajan nego da su banditi znali da on kod sebe ima novac.

Možda su ga videli u banci, u Baton Ružu, kada je podizao novac.

Do Hastona, imali su još sat vožnje.

Kočiju je sačekao Linin otac, sa još dvojicom kauboja sa ranča »Poni«.

Brajd i Lina ispričali su mu šta se dogodilo.

Stari Kolberg je bio ljut, ali u isto vreme i srećan što se njegovoj ćerci i mladom predradniku nije dogodilo veće zlo.

Novac je uvek mogao da nadoknadi. Sada ga je jedino brinulo to što svojim ljudima neće istoga dana moći da isplati zara-

de za protekli mesec. Do tada, nikada nije kasnio sa isplatom.

**

Iste večeri, Kolberg i Brajd Džekson otišli su kod šerifa Glena Volša i ispričali mu šta se dogodilo. Bio je prisutan i šerifov pomoćnik Tedi Milford.

Razgovarali su o tome da li vredi sastavljati poteru, jer su počinioci bili sasvim nepoznati.

Gradski šerif Glen Volš je nekoliko meseci ranije bio naime-novan i za oblasnog šerifa, i njegove kompetencije protezale su se, preko Hastona i Olbrajta, do Baton Ruža.

Na kraju su se dogovorili o tome da stvar svakako ispituju, ali bez velike buke.

Međutim, već sledećeg dana, stvari su se uveliko promenile.

Počelo je sa napadima i ranjavanjima poštenih ljudi. A pred večer, stigla je vest o napadu na poštanski voz; tom prilikom opljačkan je novac, a bilo je i pucnjave.

Bilo je jasno da je na delu neka nova banda opasna i beskrupulozna.

Šerif Glen Volš je, zajedno sa sudijom Lajonelom Milerom, i u dogovoru sa svim članovima gradskog saveta, odlučio da stvar ispita iz temelja.

Mladoga Milforda poslali su u Dirbern, jer je sve ukazivalo na to da je tamo rešenje. U isto vreme, Brajd Džekson je naimenovan za šerifovog zamenika.

**

Brajd Džekson je podigao cebe sa lica mrtvog čoveka, koji je popreko ležao na sedlu.

Stresao se, a onda je pogledao u starca koji je držao vodicu.

— To je Tedi Milford, drugi šerifov pomoćnik — rekao je. — Gde ste ga našli?

— Na putu, nešto ispred Dirberna, pedesetak milja odavde; bilo je to pre dva dana.

— Pre dva dana? — upita Brajd Džekson sa strepnjom.

— Da. Dok sam prolazio kroz planine, nekoliko puta sam dolazio u iskušenje da ga sahranim, ali stalno sam imao na umu to da biste, možda, želeli da ga vidite. Dobio je metak u leđa, a skinuli su mu i šerifsku zvezdu.

Sada se u razgovor uključio i sudija Miler, koji je do tada ču-tao i posmatrao došljaka.

— Šerifsku zvezdu? — ponovio je.

— Taj čovek je, na svom putu prema severu, svratio u moju kolibu. Raspitivao se o nekom Rajderu. Posle toga je odjahao u Dirbern.

— Kada je to bilo?

— Pre, otprilike, deset dana.

— Da li je rekao zašto ide u Dirbern?

— Da, navodno je trebalo da kupi nešto.

Sudija se obrati Džeksonu:

— Brajde, pobrini se za čoveka, a ja ću srediti ostalo.

— U redu...

Džekson povede starca preko ulice i uvede ga u zgradu u kojoj su bile prostorije suda i šerifska kancelarija.

Sam Džekson je seo za pisaću sto, a starac na stolicu ispred stola.

Zamišljeno je upitao:

— Kako se vi zovete?

— Stiven Dejker — odgovorio je starac. — Živim u planini... Mislim da je pokojnik napravio veliku grešku.

— Kakvu?

— Trebalo je da skine šerifsku značku pre nego što je napustio planinu. Kada se sa njom pojavio u Dirbernu, Filip Rajder je odmah morao znati da njega traži.

— Izgleda da ste dobro upućeni — rekao je Džekson starcu. — Iako je Milford rekao da ide u Dirbern da kupi nešto, verovatno ste pretpostavljali da to nije pravi razlog njegovog odlaska u taj grad.

— Vi sigurno znate zašto je on išao tamo: da potraži bandite koji su nedavno opljačkali nekoliko poštanskih kočija, a potom i voz.

— Otkud vi to znate?

— Čuo sam u Latkinu. Tamo obično odlazim da prodajem krzna. Ja sam lovac i trgovac krznima.

— A kada ste sve to čuli?

— Pre, možda, dve nedelje. Dan ili dva pošto se ono dogodilo. Ako mene pitate, taj Filip Rajder je kadar da uradi tako nešto. Njegov otac je strog prema njemu, to svi znaju. Znajući kakav mu je sin, ne daje mu novac, ali Filip kod sebe uvek ima mnogo novca. A ima i dugova. Ako hoćete da ga uhvatite, povedite sa sobom dosta ljudi, šerife.

— Otkud mislite da Rajder ima nešto s tim pljačkama? — upitao je Džekson.

— U napadnutoj poštanskoj kočiji, tako je rekao šerif pronađen je sat u koji je ugravirano ime starog Rajdera. Ali, svi znaju da on sa tim nema ništa. Stari

nikada ne bi pljačkao. On ima dovoljno novca. Ne zna šta će s njim.

— Šerif je hteo da sazna ko je, pre nestanka, nosio taj sat. Upravo zbog toga je ponovo stavio značku...

Starac zavrte glavom.

— Zaista čudno... — rekao je.

— Svi u gradu znali su da je stari Rajder onaj sat poklonio sinu.

Uto se na vratima pojavi sudija Miler.

— Odmah će Milford biti pokopan. Ako hoćeš da prisustvuješ sahrani, Brajde, požuri. Moramo to brzo uraditi, zbog velikih vrućina.

Brajd Džekson pođe prema vratima, a sudija Miler sede za sto i reče starcu:

— Da čujem i ja vašu priču — reče.

*

Naglim potezanjem vodice, Brajd Džekson zaustavi konja među stenama Grinvud planine.

Ugledao je oronulu kolibu i ispred nje pet konja. Čuo se glasan smeh, a onda su se otvorila vrata na kolibi.

Iz kolibe, naprosto je izleteo stari Dejker. Tresnuo je na zemlju, među konje.

Onda su se pojavili i vlasnici tih konja, njih petorica. I dalje su se smejali, psovali i vikali.

Jedan od njih imao je u ruci flašu, koju mu je uzeo drugi, čim su izašli iz kolibe.

Stari Dejker se podigao i počeo da uzmiče. Uzmicao je sve do stene. Dalje nije mogao.

U tom trenutku, boca polete i razbi se o stenu, odmah pored starčeve glave.

Mladi ljudi su se još više smejali.

Jedan od njih viknu:

— Ovo ti je bilo za danas, stari!

Oni pojahaše svoje konje i nestadoše.

Dejker se vrati do kolibe, teturajući se.

Džekson sjaha niz strminu.

Čuvši topot, Dejker se okrenu.

Uto je Džekson stigao do njega.

— Jeste li videli? — upitao je starac.

— Da, video sam.

— Zašto niste intervenisali?

— Nisam hteo da dođe do pucnjave.

— Eto, to su bili oni. Filip Rajder i njegovi surovi kompanjoni. Onaj sa bradom je Filip, šerife.

— Pazite, ja nisam šerif i nas dvojica se ne poznajemo — opomenuo je Džekson starca. — Uvek mislite na to.

Starac pogleda Džeksonov prsluk.

— Dobro je što niste stavili značku, kao vaš prethodnik. Ali, zašto ste došli sami? Sudija Miller mi je obećao da će poslati više ljudi.

— Možda je zaboravio šta vam je obećao — odgovorio je Džekson, a onda je brzo dodao: — Mogu li da smestim konja u vašu štalu? Da se malo odmori od vrućine.

— Udite u kolibu, a ja ću da se pobrinem za vašeg konja.

Starac uze uzdu i pođe prema štali, a Džekson uđe u kolibu. U njoj je, po podu, bilo razbijenih flaša, a stolice su bile prevrnute.

Podigao je stolice, nogama gurnuo u stranu polomljeno staklo, i seo.

Dejker je smestio Džeksonovog konja i vratio se u kolibu.

— Kako to da ste došli tek danas? — upitao je.

— Bio sam u Latkinu.

— Zašto?

— Da čujem o napadu na voz, i kako je sve bilo.

— I? Šta ste saznali?

— Da je sat pronađen tek posle dva dana.

— To znam. Bili su ga pronašli upravo kada sam ja bio tamo. Prava sreća što je vagon još bio tamo, inače ne bi bilo ničega od čega bi istraga mogla da krene. Jedini očevdac, vozovođa, nije mogao ništa da kaže, jer su ga ubili.

— Kako to da su banditi došli kod vas?

— Banditi?

— Kako da ih nazovem? I sami ste ih opisali kao bandite.

— Došli su, navodno, da popiju nešto. U stvari, hteli su da piju, ali ne i da plate.

— Kako se mladi Rajder nije plašio da ćete to ispričati njegovom strogom ocu?

— On zna da ga niko nikada ne bi tužio ocu. Ne bi to uradio niko ko ih poznaje.

— Zašto?

— Zato što bi ga otac istukao, a on bi se, onda, svetio onome ko ga je otkucao. Stari Rajder dobro poznaje svog sina. Dogodi se da ga istuče, ali izgleda da Filipu batine ne koriste. A ne treba da vam pričam kako izgleda osveta tog razuzdanog mladića. Ne treba da vas podsećam na vašeg pokojnog kolegu.

— Niko ne zna ko ga je ubio — reče Džekson. — Da li Filip Rajder zna da ste Milforda vi odneli u Haston?

— Mislim da ne znam, jer to nije pominjao. Pretpostavljam da momci nisu bili u ovom kraju otkako se sve to odigralo. A da li ste u Latkinu saznali još nešto?

— Nisam.

— Slušajte, šerife...

— Nisam šerif, ne zaboravite!

— Šta ste onda?

— Kauboj koji traži posao.

— U tom slučaju, nećete imati sreće.

— Kako to mislite?

— Rajder ima dovoljno kaubojja, mislim da neće primiti još jednog.

— Niko mi ne može zameriti ako se budem raspitivao o poslu

— odvrati Džekson. — Jedino još mogu da se nadam da me tamo, u gradu, niko ne poznaje.

Onda se Džekson zagledao u starca na čijem se licu svaki put kad je pominjao mladog Filipa Rajdera pojavio izraz gađenja.

— Šta vi zapravo imate protiv tog mladića?

— Ne podnosim ga. Videli ste kako se ponaša. Kakav je bio prema meni, takav je i prema drugima; razuzdan i surov. Možda će neko smoći hrabrosti i tužiti ga ocu, a onda će Filip uraditi ono što svi i očekuju da uradi. Postaće ubica. A vi ćete morati da ga uhapsite?

— Možda sumnjate u to da mogu saznati istinu?

— To neću da tvrdim, ali je Miler morao poslati više ljudi. Uputili ste se sami u zverinjak. Ko zna, možda ću i vas jednoga dana naći sa metkom u leđima, kao vašeg prethodnika. Možda će mi tada sudija Miler poverovati da ovde jedan čovek ništa ne može da uradi.

Džekson je posmatrao starca dok je govorio i primetio da mu ruke drhte. Zaključio je da stari Dejker krije nešto o čemu neće da govori i da su razlozi njegove mržnje u odnosu na mladog Rajdera mnogo dublji nego što on to naglas i otvoreno hoće da kaže.

— Kako se zovu ostali? — upitao je Džekson. — Znate li njihova imena?

— Kako ih ne bih znao! Onaj nabijeni jaki momak zove se Aron Haskins. Taj je valjda najjači. Onda dolazi podmukli i pokvareni Nolan Trajbl. Najbrži i najmlađi među njima je Vili Vorton, a najstariji i ne manje pokvaren je Kejl Martins. Plašim se da ćete sa njima imati velikih neprilika.

Džekson se podiže.

— Zar već idete?

— Da... O, umalo da zaboravim... Šta mislite, gde bi mogao da bude onaj sat?

— Ne znam. Znam samo da ga je Milford imao kad je bio ovde. Kada sam ga pronašao ubijenog, sat nije bio kod njega. Sigurno su mu ga uzeli.

Džekson pođe prema vratima.

— Gde se tačno nalazi Rajderov ranč? — upita.

— Istočno od grada. Kada izađete iz planine, jašite samo prema severu, nećete ga promašiti.

— Hvala vam na svemu, Dejkeru. Do viđenja.

— Da, da. Nadam se da ćemo se još videti i da vas neću pronaći s metkom u leđima...

*

Kad je Džekson ugledao ranč, zaustavio je konja. Video je bez-

broj goveda, ali ne i ljude koji ih čuvaju.

Pošto je dobro osmotrio, počeo je da se spušta prema dolini u kojoj su bile zgrade.

Kako se približavao ranču, pojavljivalo se sve više ljudi. Svi su iščekujući gledali prema njemu i svi su bili dobro naoružani.

Jedan od ljudi koje je Džekson video kod Dejkerove kolibe, stajao je pred glavnom zgradom ranča.

Imao je bradu i bio prilično mlad, dok je pored njega stajao oniji čovek jake građe i nabijenih mišica.

Ovaj drugi je upitao Džeksona kada im se približio:

— Šta hoćete ovde?

— Tražim posao — odgovorio je Džekson.

Iz kuće izade čovek pedesetih godina, ugladenog izgleda. Džekson zaključi da je to vlasnik ranča a da je mladi bradonja njegov sin.

Pošto je čuo zašto je Džekson došao, on ga upita:

— Čoveče, znate li koji je sada mesec?

— Znam, avgust — odgovori Džekson.

— Ko uzima ljude pred zimu?

— Video sam vaša goveda... ima ih posvuda, mogla bi zalutati u planinu, pa sam pomislio da bih...

— Rekao sam, nemam potrebe da uzimam nove ljude. Možete prenoćiti u kaubojskoj daščari, i večerati, a ujutro nastavite svoj put. Jasno?

— Jasno. Hvala vam...

Džekson sjaha. Pored njega nađe se jedan kauboj, koji ga odvede do štale.

Dok je Džekson rasedlavao svog konja a potom pred njega stavljao hranu i vodu, mladi kauboj je, naslonjen na boks, gledao u njega.

Upitao ga je:

— Kako se zoveš? Ja sam Vili Vorton...

— A ja sam Brajd Džekson...

Gledao je u mladog kauboja, ali po izrazu njegovog lica i po načinu na koji ga je mladić posmatrao zaključio je da mu to ime ne znači ništa, da mu nije poznato.

Ali, on je od starog Dejкера čuo ime Vili Vorton — bio je to najmlađi i najbrži momak iz družine Filipa Rajdera. Ukoliko su zaista oni napali voz, možda je baš taj revolveraš ubio Milforda.

— Odakle dolaziš? — pitao je dalje Vorton.

— Iz Arkanzasa. Moj gazda je rasprodao sva goveda i tako sam ostao bez posla.

— A, imao si, znači, posao?

— Naravno.

— A imaš li novca?

— Ne bi se moglo reći.

— Znači, nisi baš dobro zarađivao? Naš gazda je dobar, dobro nas plaća. Ima nas petnaest kauboja i nikog neće da otpusti, iako baš nema posla za sve nas. Uostalom, ove godine on neće prodavati goveda. Znaš li da igraš poker? — upita mladić odjednom.

— Ima li kauboja koji ne zna?

— nasmeja se Džekson.

— U ovo vreme se obično kartamo. Idemo u kaubojsku daščaru, tamo su ostali momci.

Kada su ušli u daščaru, kauboji su se zagledali u došljaka.

Kao da su ga čekali, tu su bili i oni koji su malopre bili napolju, kada je Džekson stigao.

— Zove se Brajd Džekson — rekao je mladi Vorton ostalima. Bio je tik iza Brajda, tako da je ovaj osećao zadah alkohola, dok je mladić govorio.

— Momak ima nekoliko dolara i hoće da okuša sreću sa nama.

Iz grupe se izdvoji tip u kom je Džekson, po opisu starog Dejke-
ra, prepoznao Arona Haskinsa.

Stao je pred Džeksona i dugo ga gledao.

Onda je rekao:

— Ja sam Aron Haskins... Sedi za sto.

Džekson sede.

Za sto se namestiše i Vorton i Haskins..

— Nolane, priđi! — pozva Haskins još jednog tipa iz družine Filipa Rajdera. — Vi, ostali, možete samo da nas posmatrate. Znaite pravilo: ne mešajte se u našu igru!

Onda se Haskins obratio Brajdu:

— Nas četvorica smo prijatelji, to da znaš odmah od početka. Ulog je deset dolara. Imaš toliko, pretpostavljam.

— Imam...

Igra je krenula.

Džekson je pomno posmatrao sve pokrete suigrača.

Nakon pola sata, pred njim je bilo više od sto dolara.

Onda je, odjednom, Džekson pokupio novac sa stola i stavi ga u džep.

— Ja se ne bih kartao više — rekao je.

Uto Haskins izvadi nož iz džepa.

— A šta ako ja hoću revanš?

— upitao je oštrim glasom.

— Rekao sam da više ne želim da se kartam.

Nastala je pometnja.

A onda stolu priđe jedan kauboj iz grupe onih koji su posmatrali igru.

— Gubi se odavde! — rekao je grubo, obraćajući se Brajdu Džeksonu.

— Gazda je rekao da mogu da... — počeo je Brajd, ali ga je kauboj prekinuo:

— Ja sam ovde predradnik. Ja sam Ves Prejser i ja sam rekao da se gubiš. Vili, idi, osedlaj mu konja!

— Vese, ja hoću revanš! — ljutito je uzviknuo Haskins.

— Čovek je dobio na kartama. Poznavajući vas, znam da je bolje da on ode, jer vaše kartanje neće prestati dok neko ne bude upucan!

Džekson se podiže.

Pođe prema vratima, a za njim pođe i mladi Vili Vorton, da mu osedla konja.

Kada je Džekson uzjahao i krenuo sa ranča, iz daščare su izašli kauboji i smrknutih lica gledali za njim, kako se udaljava.

Mrak je već počeo da se spušta.

— Krenuo je prema severu — rekao je Nolan Trajbl. — Verovatno ne zna da je u tom pravcu divljina i da će morati da jaše mnogo milja a da nikuda neće stići.

U tom trenutku dvorištem se zaori:

— Vese!

Haskins se nasmeja i reče predradniku:

— Sada ćeš morati na brzinu da smisliš priču za gazdu, Vese.

Budi srećan što nije ranije primetio da je čovek otišao.

Gazda je stajao na pragu velike kuće.

Ves Prejser mu pride.

— Zašto je otišao? — upitao je stari Rajder.

Iz kuće je izašao i Filip Rajder. Stao je pored oca.

— Ja sam rekao čoveku da može da večera i prenoći kod nas.

— Ja sam ga poslao, rekao mu da se gubi — odgovorio je predradnik.

— Zašto?

— Tek što je stigao, počeo je da se karta. Haskins je izgubio i predosećao sam da će biti neprilike. Siguran sam da se ne bi dobro završilo. Neko bi nastradao.

— Koliko novca je izgubio Haskins? — upitao je gazda.

— Blizu sto dolara. Stenli Rajder uđe u kuću i dade znak glavom da uđu i Filip i predradnik.

Onda se stari rančer obrati svom sinu:

— Odakle Haskinsu toliko novca, Filipe?

— Bili smo u gradu i... on je dobio na kartama.

— Koliko je dobio?!

— Ne znam... Dosta.

Rančer lupi rukom o sto.

— Koliko je to »dosta«, bestraga?!

— Možda sto dolara, možda i više.

Predradnik se zagleda u mladog Rajdera. Stari je to primetio.

— O čemu razmišljaš, Vese? — upitao je.

— O onome šerifu, gazda. O Milfordu. Kada je bio ovde, rekao je da su voz napala petorica ljudi. Taj čovek je istraživao slučaj napada na voz i očekivao

sam da će se ponovo pojaviti, ali njega od tada nema.

— Verovatno se nije ponovo pojavljivao zato što sam mu rekao da je budala. Uvideo je da ovde nema šta da traži.

— Nisam siguran da je to u pitanju. Ni u gradu ga više niko nije video.

— A šta je i tražio u gradu? Zašto je dolazio?

— Raspitivao se o satu koji ste vi poklonili Filipu. Hteo je da razgovara sa ljudima, ali se tamo više nije pojavljivao. Pitam se zašto bi odjednom odustao od svoje istrage.

Sve vreme dok je govorio, predradnik je netremice gledao u Filipa.

— Zašto zuriš u mene?! — prodrao se mladi Rajder. — Možda hoćeš da kažeš da ja imam nešto s tim?! Zar nisam rekao da sam taj sat izgubio na kartama, sa Smitom?!

— Rekao si, Filipe. Ali dosad niko nije pitao Smita da li je to tačno. Osim toga, ti, Aron, Nolan, Kejl i Vili u vreme napada na voz bili ste baš u tom kraju.

Rančer pogleda u sina, pa u predradnika.

— Da možda nećeš da osumnjičiš Filipa da je učestvovao u tom napadu? — upitao je.

— Ne verujem da je Aron dobio na kartama toliko novca, i to u Dirbernu. Nije mi poznato da se kod nas ljudi kartaju u veće sume. I, što je takođe važno, Aron ima još novca. Nije mu bio jedini novac koji je upravo izgubio na kartama. A što se tiče tebe, Filipe, nedavno mi je jedan čovek u gradu rekao da mu duguješ neki novac. O tome se više

ne govori, kao da je dug izmi-
ren. Zar to nije malo čudno?

Stenli Rajder se okrenu prema
sinu i pogleda ga. Ovaj poblede.

— Ovaj nije sasvim normalan,
oče! — uzviknu mladić, gledaju-
ći u predradnika.

— Kako objašnjavaš činjenicu
da se šerif Milford nije više po-
javljivao ni ovde, ni u gradu? —
nastavio je predradnik. — To je
isto toliko neobično kao što je
Džekson sada odjahao na sever.
U divljinu, iako kod sebe ima do-
voljno novca da ostane u Dirber-
nu i prenoći u hotelu.

— Mnogo znaš, Vese. Imaš li
još nešto interesantno? — hlad-
no je upitao rančer.

— Imam.

— Reci!

— Zar vam ime Brajd Džekson
zaista ništa ne govori, gazda? —
upitao je predradnik, smeškaju-
ći se ironično.

— Šta bi trebalo da mi znači?

— Brajd Džekson... — izgovo-
rio je Stenli Rajder polako. Pri-
tom je Filip još više pobledeo.

— Sve vreme sam se pitao ka-
ko niko nije postao podozriv kad
je čuo to ime. Odmah sam znao
ko je on — rekao je Ves Prejser.

— On je jedan od zamenika ob-
lasnog šerifa, kao što je bio i Te-
di Milford. Čovek sudije Lajone-
la Milera, iz Hastona.

Rančer je gledao u predradni-
ka.

— Zamenik oblasnog šerifa,
rekao si?

— Da, gazda. A to što je odja-
hao na sever, samo je blef. Hteo
je da mi mislimo da je otišao.

— Ali, zašto se onda raspitivao
o poslu i zašto je sa momcima
igrao karte?

— Mislim da je to uradio zato
da bi čuo odakle njima novac, i,
uopšte, da bi došao do nekih
podataka do kojih mu je stalo.
Verujem da je unapred znao da
neće dobiti posao, ali mu to nije
ni bilo važno. Za njega je bilo
najvažnije da dospe među naše
ljude.

Rančer opet pogleda u sina.

— Kako je bilo, Filipe? — upi-
tao je. — Da li si ti sa svojim dru-
govima bio u Latkinu?

— Nisam! Koliko puta to treba
da ponovim?!

— Voz je napadnut iza grada
— rekao je predradnik. — Na
prugu je postavljeno nekoliko
stena i voz je morao da se zaustavi.
Da mi je samo da znam gde
je sada šerif Milford i zašto je
Miler poslao drugog čoveka.

— Filipe, ti nemaš ništa sa tim,
zar ne? — upitao je Stenli Raj-
der svoga sina.

Filip se preznojao.

— Nemam! — zaurlao je histe-
rično.

— Ali to ima veze sa satom ko-
ji je pronađen u vagonu. Milford
ga je bio pronašao, kad je otpo-
čeo istragu.

— Idemo u grad! — rekao je
rančer odjednom.

— Idemo! — ponovio je njegov
sin. — Videćeš da sam ga izgu-
bio na kartama! Možda će se on-
da saznati i to ko stoji iza napa-
da na voz. Ko zna, možda baš
Smit...

— Vese, osedlaj nam konje!

— Zar ćete ići sada, gazda?
Mrak se odavno spustio, a dok
stignete u grad...

— Moram da idem! — rekao je
rančer. — Moram da saznam is-
tinu. Filipe, za tvoje dobro, nad-
am se da nisi lagao...

Predradnik je krenuo napolje. Rančer viknu za njim:

— Pit i Mek jašu sa nama!

Kad je izašao na dvorište, predradnik je viknuo:

— Pite, Mek sedlajte konje! Gazda hoće u grad!

Aron Haskins upita:

— Šta je bilo? Zašto gazda ide u grad?

— A, interesuje te, je li? — odgovorio mu je predradnik. — Gazda hoće da zna istinu o napadu na voz. A za sve je kriv tip koji je otišao pošto te je pobedio u kartama.

— Kako to misliš?

— Moguće je da je Džekson samo hteo da vidi koliko novca imaš. Pa, Arone, koliko zaista imaš love?

— Ne tiče te se!

— U redu, mene se ne tiče, ali ćeš morati da kažeš gazdi. Ili šerifu, ako ponovo dođe.

Haskins iznenađeno upita:

— Šerifu?!

— Šerifu Džeksonu, Arone. Tačnije, zameniku oblasnog šerifa Brajdu Džeksonu!

*

Brajd Džekson je povukao uzdu kada je, na zapadu, ugledao svetla Dirberna.

Jedno vreme je gledao, a onda je vetar doneo odjek topota više konja.

Oslušnuo je.

Ubrzo su se u njegovom vidokrugu pojavili jahači. Video ih je kako galopom jure prema ulazu u grad.

Džekson potera konja; sasvim se približivši gradu, opet je zastao na mestu sa kog je koliko-

-toliko mogao da vidi šta se događa na ulicama.

Ubrzo su jahači nestali u mraku.

Džekson se spustio niz blagu uzvišicu.

Kad je stigao do prvih kuća, sjahao je i dalje je išao pešice, vodeći za sobom konja.

Naišao je na štalu za iznajmljivanje. U njoj je još gorelo svetlo.

Kada je ušao, pred njim se pojavio stariji crnac, očigledno konjušar.

— Ostavio bih ovde svog konja — rekao je Džekson.

— Može, gospodine, ako imate novca.

Džekson izvadi iz džepa tri dolara, dade ih konjušaru, i upita ga:

— Ko su ljudi koji su pre mene ujahali u grad?

— Zašto pitate, kad ste stranac ovde. Ionako ih ne znate — odgovorio je crnac.

— I kao stranac možda znam nekoga od njih.

— Nije isključeno, pogotovo kada je u pitanju Stenli Rajder. Njega znaju i ljudi koji nišu odavde.

— Rajder, rekli ste?

— Da. Njegov ranč je nedaleko od grada.

Džekson klimnu glavom i izađe na ulicu.

Otišao je malo dalje, do saluna. Ispred njega bilo je mnogo konja.

Preko od saluna, bila je šerifska kancelarija. U njoj je gorelo svetlo. Video je i čoveka, kako sedi za pisaćim stolom.

Popeo se na drveni trotoar i pogledao kroz prozor, u unutrašnjost saluna.

Video je nekoliko salunskih devojaka, upadljivo našminkanih i oskudno odevenih.

Pored jednog stola, ugledao je rančera i njegovog predradnika, kao i još dvojicu koje je te večeri video na Rajderovom ranču.

Za tim stolom, presvučenim zelenom čojom, sedeo je izrazito bled muškarac u crnom odelu i beloj košulji.

Prozor je bio otvoren i Džekson je čuo razgovor.

— Šta je sa satom? — pitao je rančer.

— Filip ga je dao kao ulog, i ja sam ga dobio na kartama — odgovorio je kockar. — Meni nemate šta da prebacite, gospodine, igra je bila fer.

— Gde je sat sada?

Kockar je pogledao u jednu plavokosu salunsku devojku i jedva primetno joj klimnuo glavom.

Na taj gest, devojka kao da se uplašila.

— Prodao sam ga.

— Kome?

— Jednom čoveku koji se ovde zadržao nekoliko dana, pre nego što je odjahao dalje, na sever.

— Je li to tačno? — strogim glasom je upitao Rajder.

— Naravno.

— A kada se to dogodilo?

— Pre otprilike mesec dana.

Džekson odluči da uđe u salun.

Kada je prilično bučno otvorio salunska vrata, svi su pogledali prema njemu.

Ugledavši ga, Filip Rajder se u trenutku preznoja; nervoznim glasom upita:

— Šta hoćete od mene, šerife?! Ja nemam ništa sa tim!

Džekson pogleda u predradnika.

Ovaj se podlo smeškao, i Džeksonu je odmah bilo jasno da predradnik znao ko je on, kada se pojavio na Rajderovom ranču i kada je ovaj čuo njegovo ime.

Ćutke je stigao do šanka, i naslonio se na njega.

Onda ga rančer upita:

— Šta vi tražite ovde, zapravo? I, šta ste tražili na mom ranču? Zašto odmah niste rekli ko ste?

Rajder pride Džeksonu.

— Govorite! Šta tražite ovde, šerife?!

— Tražim ubicu zamenika oblasnog šerifa Tedija Milforda — odgovorio je Džekson.

Kao da nije očekivao taj odgovor, stari rančer se trže.

— Njegov leš je pronađen u blizini ovoga grada, gospodine Rajder. Logično je da ubicu treba tražiti ovde — nastavio je Brajd Džekson.

Rajder pogledom potraži sina.

Vrativši pogled na Džeksona, rančer reče:

— Nisam znao da je čovek ubijen.

— To je i razlog mom interesovanju za časovnik koji je nađen, tačnije, koji je, kao dokaz, bio u rukama mog prethodnika. Posebno me zanima ko je sada vlasnik tog sata.

— Smit kaže da je sat prodao jednom strancu, koji je ovde bio u prolazu — progundao je rančer.

— Čuo sam. Ali, sada ne govorim o napadu na voz nego o čoveku koji je ubio šerifa.

Uto šanku pride predradnik i naruči viski.

Drhtavim rukama, barmen mu natoči čašu.

— Taj čovek se mora naći! — uzviknuo je rančer. — Onda će se cela stvar razjasniti!

Predradnik stavi novac na šank i iskapi čašu.

Rančer pozva sina i predradnika, kao i ostalu dvojicu svojih pratilaca.

— Idemo! — rekao je oštro i krenuo prema vratima.

Predradnik se lukavo nasmejao i odvojio se od šanka, pošavši za svojim gazdom.

U isto vreme, na ranču Stenlija Rajdera, četvorica Filipovih kompanjona doneli su odluku da odu u grad.

Vili Vorton je gundao:

— Primetiće da nas nema, pa će ljudi nešto posumnjati. Trebalo je pre da nestanemo.

— Znao sam da to neće izaći na dobro. Šalju jednog šerifa za drugim. Zaista je trebalo da ode-mo pre.

Uzjahali su konje i napustili ranč.

Zaustavili su se kad su stigli pred grad.

— Zapamtite, taj šerif mora da nestane sa lica zemlje — rekao je Haskins. — Posle toga, bićemo na miru. Ne verujem da će još neko hteti da dođe da istražuje. Ipak, ako bi bio poslat još neki šerif, taj više ne bi trebalo da nas nađe ovde...

Haskins je prestao da govori.

Sa mesta na kom su stajali, videli su glavnu ulicu; na njoj se sada pojavila pogurena prilika starog gradskog šerifa Morisa Hejvuda.

— Imamo sreće što je naš šerif star i spor. Eno ga, prelazi ulicu. Po svoj prilici ide u salun.

Kada su primetili da im se približava grupa jahača, njih četvorica, znali su da je to njihov gazda, sa Filipom i dvojicom kaubojja.

Brzo su se povukli iza prve kuće.

Sačekali su da jahači prođu.

— Neće nam biti teško sa Džeksonom — rekao je Haskins. — I taj će, kao i Milford, sam hteti da obavi posao. Sigurno će uzeti sobu u hotelu. To će nam olakšati stvar.

— Moramo li ga ubiti? — upitao je Trajbl.

— Imaš li bolju ideju? — odvratio je Haskins.

— Nemam. Ali, mislim da on nije opasan za nas. Šta može da sazna? Ništa. Osim nas, niko ništa ne zna.

— Zaboravio si Smita, i tri hiljade dolara koje je dobio da bi kazao ono što nama odgovara. Šta misliš, da li je lud, da ne pogodi otkud Filipu toliko novca, da mu da tri hiljade?! Govorio sam da je kockanje opasno za nas. Za sve je ono krivo.

— Prestani da jadikuješ! Kad obavimo stvar, razgovaraćemo sa Filipom. Verovatno je i on u međuvremenu shvatio da ne možemo ostati ovde.

U međuvremenu, stari šerif Hejvud se pojavio u salunu. Izmenio je nekoliko reči sa barmenom, a onda je prišao Brajdu Džeksonu.

Predstavio mu se.

Brajd mu pruži ruku i reče svoje ime.

— Kažu da istražujete smrt svog kolege Milforda — rekao je stari šerif Džeksonu. Navodno, pronađen je u blizini našega grada, ubijen.

— Da. Sa metkom u ledima je pronađen — dodao je Brajd Džekson.

— Sve vreme sam se pitao kako to da se šerif nije ponovo pojavio, iako je obećao — rekao je stari šerif. — Nisam ni pretpostavljao šta se dogodilo sa njim.

Dok je razgovarao sa šerifom Dirberna, Džekson je kriomice, s vremena na vreme, pogledavao u ogledalo, prateći kretanje kockara Smita.

U jednom trenutku, uhvatio je njegov pogled; bio je upućen plavokosoj salunskoj devojci, kojoj je već bio dao znak ranije.

Sada su se kratko pogledali, i devojka se približila Džeksonu.

On je pogleda i upita je:

— Želite li piće?

Ona se nasmeši.

— Da. Viski.

Džekson joj naruči viski, i nastavi da razgovara sa šerifom.

Izmenili su još nekoliko reči, a onda je stari šerif rekao:

— Ako mislite da vam mogu pomoći, slobodno mi se obratite. Naći ćete me u mojoj kancelariji.

— U redu, gospodine Hejvud. Po svoj prilici sutra ću navratiti kod vas.

Šerif je izašao iz saluna.

*

Devojka podiže čašu koju je barmen stavio na šank, ispred nje.

— Živeli — rekla je maznim glasom, značajno gledajući Brajda pravo u oči.

I Brajd podiže svoju čašu.

— Živeli — rekao je.

— Zovem se Dejzi — predstavila se devojka.

— Drago mi je...

Uto je šanku prišao kockar.

Upitao je Džeksona:

— Kako bi bilo da odigramo koju rundu? — upitao je Smit.

— Nisam došao ovamo da se kartam — odvratio je Džekson.

— Bilo bi bolje da malo razgovaramo, umesto da se kartamo.

Kockar nije rekao ništa nego se vratio do svog stola i seo.

Džekson uze svoju čašu sa šanka i pridruži mu se.

Jedno vreme je gledao u Smita, ne govoreći ništa, a onda je ovaj upitao:

— Šta vas interesuje?

— Koliko vam je Filip Rajder dugovao? Umesto novca, dao vam je svoj sat, kao ulog? A koliko je to novca trebalo da bude? Tačnije, za koliko vam je prodao svoj sat?

Kockar odmah odgovori:

— Tri hiljade dolara... Čekajte, vama neke stvari nisu jasne. On mi je dugovao nezavisno od sata. Sat je zaista dat kao ulog. A tri hiljade dolara mi je dugovao, i vratio mi ih je.

— Kada vam je Filip dao taj novac?

— Istoga dana kada se sa svojim prijateljima vratio iz Latkina. Tamo su prodali konje, i navratili u grad pre nego što su otišli na ranč.

— Odakle je mladi Rajder imao one tri hiljade? Toliko sigurno nije dobio za konje, a, osim toga, novac od prodaje morao je da da ocu.

— Ne znam odakle mu je bio taj novac, a to i nije moja stvar. Bio sam srećan što sam dobio ono što je moje.

Tek što je kockar izgovorio te reči, sa ulice se začuo pucanj.

U salunu je puklo ogledalo koje se nalazilo odmah iza kockarskog stola.

Dejzi je vrisnula.

Džekson skoči sa stolice i potrča prema vratima.

Napolju je opet neko pucao.

— Gasite svetlo? — viknuo je kockar.

Džekson izađe iz saluna i pretrča preko trotoara, te se u tri skoka nađe nasred glavne ulice.

Šerif Hejvud je stajao pred vratima svoje kancelarije. Iza ugla, Džekson primeti siluetu: na trenutak je bljesnulo oružje, začuo se prasak, a u desnoj ruci siluete zasvetle vatra. U trku, Džekson izvadi svoj revolver i opali u pravcu čoveka koji je pucao.

Začuo se krik, a potom tresak tela o zemlju.

Neko je uzviknuo:

— Nolane, bežimo odavde!

Ubrzo se začuo topot.

Džekson pride strelcu kog je pogodio.

Ovaj je ležao na zemlji, licem okrenut nadole. Uzalud je pokušao da se pridigne.

Crvena mrlja na njegovoj košulji širila se sve više.

Uto im pride i Hejvud.

— Donesite ga u moju kancelariju i pozovite lekara — rekao je dvojici ljudi koji su takođe stali da vide ko je čovek koji je pucao i dobio metak.

Dvojica građana Dirberna podigoše ranjenika i odnesoše ga u šerifovu kancelariju.

Nije prošlo ni nekoliko minuta, a stigao je i lekar. Pregledao je ranjenika.

Počeo je da mu previja ranu.

— Kako stoje stvari? — upitao ga je šerif.

— Preživeće.

Svi su čekali dok doktor nije završio svoj posao. Kada je izašao, šerif Hejvud je dao revolvere onoj dvojici i postavio ih na vrata, da čuvaju stražu.

Ranjenik je bio odveden u ćeliju. Šerif ga je tamo zaključao.

Vrativši se u kancelariju, rekao je:

— Ne može da prođe nijedan dan bez neprilika. ...

— Izgleda da su kod šerifa Milforda momci bolje isplanirali šta će i kako da ga uklone — rekao je Džekson.

— Sigurno su imali više vremena za planiranje — odvratio je stari šerif.

Onda ga je Džekson izravno upitao:

— Da li ste vi znali da je Smit primio od Filipa Rajdera neki novac?

— Razume se da sam znao. To je u Dirbernu bila javna tajna. Ali, niko na to nije obraćao pažnju, niti se to koga tiče.

— Zar vas nije zanimalo otkud mladiću toliki novac? — i dalje je pitao Džekson.

— Nije.

Džekson je seo.

Jedno vreme gledao je u starog šerifa. Po izrazu njegovog lica, mogao je zaključiti da Hejvud ne želi više da razgovara na tu temu.

Ipak, nastavio je da ga ispituje.

— Šta mislite, odakle Filipu toliki novac? Verujete li da ga je dobio od oca?

— To ja zaista ne znam — nervozno je odgovorio Hejvud. — A ko zna, možda mu je otac i dao te pare.

Ni sami ne verujete u to što govorite, šerife. Dobro poznajete starog Rajdera i njegove odnose sa sinom.

— Zaboravljate da je Filip toga dana prodao mnogo konja. Isplatio je dug. I, kad je rekao to ocu, ovaj više ništa nije mogao. Novac mu sigurno ne bi dao, ali ako ga Filip nije pitao, stari Rajder nije mogao ništa drugo nego da se pomiri sa sudbinom. Možda ga je sin tako stavio pred svršen čin. Šta je da je, mislim da mi ne možemo saznati istinu.

Džekson je šetao po kancelariji.

S vremena na vreme bi pogledao u hodnik sa ćelijama, gde je bio ranjenik.

Još se nije bio osvestio, jer je i dalje bila tišina u tom delu zgrade.

— Koliko konja su toga dana Filip Rajder i njegovi kauboji odveli u Latkin? — upitao je Brajd Džekson.

— Ne znam tačno. Možda deset, možda petnaestak ili dvadesetak... — nesigurnim glasom odgovorio je Hejvud.

— Dobro znate pošto se prodaju konji. Maksimalno pedeset dolara. Da li još uvek možete da pretpostavite da je Filip svoj dug isplatio novcem dobijenim od prodaje konja?

Hejvud je postao još nervozniji.

— Šta vi zapravo hoćete?! — upitao je jetko.

— Jeste li izračunali? I, hoću da znam zašto ništa niste preduzeli.

— Ostavite me na miru. Ja sam star čovek... Šta ja mogu protiv takvih kakvi su Rajderovi, i to kada nemam nikakav do-

kaz? Sve i da mogu da ih oteram, Dirbern bi bez velikog Rajderovog ranča bio mrtav grad.

Džekson pođe prema vratima. Čuo je kako Hejvud kaže:

— Moje je da čuvam red i mir u gradu. Razumem vas i ne kažem da vaše pretpostavke nisu na mestu, ali nemam nikakvih dokaza.

— Moramo pronaći neki dokaz! — uzviknuo je Džekson sa vrata.

— Kako?

Džekson pokaza prema ćeliji.

— Možda će on reći nešto. Nešto što će nam biti od koristi.

— Mislim da od toga nećete imati ništa — odvratio je Hejvud. — Kada Rajder otpusti nekog svog kauboja, taj više nigde ne može da se zaposli. To znaju svi i paze šta govore. Niko se nikada neće zameriti jednom Rajderu. I, učiniće sve što on od njih bude zatražio. Šta ćete imati od dokaza? Rajder nikada nikome neće dozvoliti da uhapsi njegovog sina iako je svestan da je sin to zaslužio. I, njegovi ljudi će mu svim sredstvima pomoći da odbrani Filipa. Neki će možda poginuti, neki postati ubice, a možda će doći i armija i uništiće ranč. A onda će i ovaj grad propasti.

— Koliko sam vas shvatio, vi mislite da je u svemu ovome najmanje zlo ne preduzimati ništa?

Hejvud je dugo ćutao pre nego što je odgovorio:

— Najbolje bi bilo da vi odete i da se više ne pojavljujete ovde. Ako hoćete, možete odvesti i njega — pokazao je Hejvud na ćeliju.

— Dobro znate da ovako ranjen nije sposoban da putuje — rekao je Džekson.

Potom se okrenuo i izašao iz šerifove kancelarije.

Uputio se prema salunu.

Kada je ušao, tamo je video samo plavokosu Dejzi. Videvši ga, ona iz flaše nasu viski u dve čaše.

— Barmen je rekao da vas sačekam i ponudim vas pićem. Svi su otišli na spavanje.

Džekson uze čašu i otpi gutljaj, a onda upita:

— Je li to sve?

— Kako to mislite?

— Imam utisak da imate još nešto da mi kažete.

— Pa...

Devojka popi malo viskija, a onda reče:

— Raspitivali ste se o satu za koji je Smit rekao da ga je prodao jednom strancu. Taj čovek je pre otprilike mesec dana zaista bio u gradu i...

— I?

— Taj sat nije kod njega.

— Nego? Kod koga je?

— Ja to ne znam, ali znam da ga je Smit tada poklonio... Zar vam nije neobično da se jedan kockar, jedan čovek kakav je Smit, predugo zadržao u ovom gradu? Poznajem tu vrstu ljudi i znam da su nestalni, da se u jednom mestu ne zadržavaju dugo. A on je ostao...

— Možda hoće malo da se smiri?

— Ko? Smit? — nasmeja se Dejzi. — Ne bih rekla. Pre bih pretpostavljala da je ovde ostao zato što ga interesuje neka žena. Kada su žene u pitanju, ni za muškarca kakav je Smit ne važe neka pravila.

— Da niste vi ta žena?

— Ne, nisam. U pitanju je Beti Forest. Devojka koja takođe radi u ovom salunu.

— Njoj je Smit poklonio sat. Videla sam.

— Jeste li sigurni?

— Videla sam kad joj je dao sat. A posle sam, jednom prilikom, taj sat videla kod Beti, u sobi. Od tada ga više nisam videla.

Džekson nije znao šta da misli. Bio je iznenađen.

U svakom slučaju, nije očekivao da će još iste noći saznati nešto novo.

I, tako važno.

— Šta mislite, gde bi sat sada mogao da bude? — bilo je njegovo sledeće pitanje.

— Pa... Beti je zaljubljena u jednog mladića, razuzdanog momka. Momak se zove Filip Rajder.

— Filip Rajder?!

— Da, samo što i tu ima nečeg neobičnog. Naime, kada su Filip i njegovo društvo otišli u Latkin, pre onoga događaja... sat je još bio kod Beti. Ja sam ga videla onda kada su momci već bili u Latkinu.

— Hoćete da kažete, da Filip tada taj sat nije mogao da ima kod sebe?

— Da, to.

— Kako to da...

Devojka prekide Džeksona.

— Postoje dvojica ljudi kojima smeta što lepa Beti voli mladog rančera. Jedan od njih je, naravno, Smit. On bi hteo da Beti zadrži samo za sebe. Valjda joj je zato i dao onaj skupoceni sat. Da pokaže koliko mu je stalo do nje. Ili je možda hteo da joj pokaže kakav je Filip čovek, kad

prodaje nešto što mu je poklonio rođeni otac.

— A ko je drugi?

— Betin otac. Forest je Betino umetničko prezime, a pravo prezime joj je Dejker. Njen otac je lovac i živi u Grinvud planini. On o svojoj ćerci ima lepo mišljenje, što je i razumljivo za jednog roditelja, i smatra da mladi Rajder nije zaslužio devojku kakva je ona.

Džekson je bio toliko iznenađen onim što čuje da nije odmah reagovao

Onda je rekao:

— Mislim da postoji još neko ko ima nešto protiv te veze

— Na koga mislite?

— Na Stenlija Rajdera.

— Mislim da grešite — reče devojka. — Njemu je svejedno s kim se njegov sin zabavlja. Možda bi imao protiv samo u slučaju da Filip hoće da oženi Beti, ali to ne dolazi u obzir. Najzad, Beti je samo zabavljačica i svi muškarcima je tako i prihvataju.

— Mislite da bi stari Rajder protiv Beti imao nešto samo u slučaju da njegov sin hoće njome da se oženi? — upitao je Džekson.

— Svakako. Osim toga, Betina majka bila je Indijanka i to bi Rajderu svakako više smetalo od bilo čega drugog. To i činjenica da je Beti ipak samo jedna salunska zabavljačica.

— Kod koga je, onda, sat?

— Sat je nestao posle jedne Betine posete ocu. Primetila sam da nema sata, pa sam pitala Beti gde je. Rekla mi je da ga je poklonila svom ocu. Da on nikada nije imao sat, a želeo je da ga ima.

— Vidim da ste dobro upućeni, Dejzi. . . I, pretpostavljam da to ima svog razloga. Recite, šta vas u svemu tome interesuje? Možda sam kockar?

— Koješta!

— Stvar je i za vas interesantna, to sam primetio. Ne možete sakriti. Ako Smit nije razlog, šta je? Uostalom, otkud vi poznajete Smita?

— Poznajemo se odavno. I njegov posao i moj vodi nas u razna mesta. Dosad smo se u više navrata sretali po raznim gradovima Zapada.

— Samo to?

— Samo to.

— Dobro, kad vi kažete. — U svakom slučaju, hvala vam. Nadam se da mogu verovati da je istina sve što ste mi ispričali. Mogu li?

— Možete, šerife.

Dejzi izvadi ispod šanka jedan ključ i pruži ga Džeksonu. Dajući mu ga, reče:

— Želim da vam pomognem, šerife.

Izgovorila je to sasvim tiho.

— Rekli ste da Filip i njegovi prijatelji nisu mogli ostaviti sat u vagonu, jer je on tada još bio kod Beti. . . Možda ste se u sve ovo umešali samo zato da bi Smit saznao da je Beti drugome dala sat koji je on njoj poklonio?

— Ja sam vam ispričala istinu, šerife, i to je jedino od svega što bi trebalo da vas interesuje.

Poželeli su jedno drugom laku noć, i Džekson je otišao u svoju sobu.

Brzo je zaspao.

U neko doba, probudio ga je neki šum.

Uspravio se u krevetu i oslušnuo.

Jedan ženski glas je pitao:

— Šta je bilo?

— Ja sam — čuo se muški glas. — Otvori mi, Beti. Ja sam, Lorens.

Čula se, potom, škripa vrata; neko je ušao u susednu sobu, u kojoj je stanovala Beti Forest.

— Šta je sad, usred noći?! — pitao je ženski glas tiho. Zidovi su bili tanki i čuo se svaki šum.

— Moram da razgovaram s tobom, u vezi sa onim satom. . .

— Zar si morao baš sada da dođeš, Lorens? Znaš da sat nije kod mene.

— Kod koga je?

— Ne znam. Izgubila sam ga. Dogodilo se to onoga dana kada sam išla kod oca. Nećeš valjda da ga tražiš natrag?

— Slušaj, Beti, ako šerif sazna da ga nisam prodao strancu, osumnjičiće mene.

— Nema ti čega da se plašiš. Nisi napuštao Dirbern, to znaju svi. I, nisi bi u Latkinu kada se ono dogodilo.

— Ipak bi mogao da me poveže sa tim događajima. Jesi li sigurna da si izgubila sat?

— Rekla sam ti već.

— Nikako mi nije jasno kako je onda mogao da bude pronađen u vagonu poštanskog voza. Da nije, možda, Filip bio taj koji je. . .

— Lorens, umorna sam. Hoću da spavam — nervozno je rekla Beti.

— Čekaj, hoću još nešto da ti kažem, Beti. . . Sada imam veliku svotu novca. Mogli bismo zajedno da odemo nekud, da kupimo neku kućicu, imanje. . . Naravno, tvog oca bismo mogli povesti da živi sa nama. . . Ili, možda još nisi shvatila da se Filip

Rajder nikada neće oženiti tobom?

— To se tebe ne tiče, Lorens. Uostalom, da imam onaj sat, ja bih ti ga sada vratila. Ali, na žalost, on nije više kod mene.

— Možda si ga dala Filipu?

— Nemoj biti dosadan sa tim svojim glupim sumnjama! Idi, da nastavim da spavam. Uskoro će svanuti.

— Dobro, idem. Ali, i sama ćeš shvatiti da se Filip samo poigrava tobom. On i inače ništa ne shvata ozbiljno.

— Bolje gledaj sebe! Hajde, idi već jednom!

Čulo se otvaranje i zatvaranje vrata i, ubrzo potom, odjeknuo je hitac.

Džekson skoči i navuče pantalone.

U sledećem trenutku, u ruci je držao svoj kolt.

Izašao je na hodnik. Čuo je vrisak.

Na susednim vratima, ugledao je Beti. Bila je užasnuta onim što je videla.

Onda je ugledao i Dejzi. Stajala je na stepeništu, a iza otvoreni prozor.

Na stepenicama, licem okrenut prema podu, ležao je Lorens Smit.

Uto se uz stepenice popeo barmen.

Stigavši do Smita, sagnuo se i pogledao ga, proverivši njegov puls.

Onda je naglas rekao:

— Mrtav je.

Džekson prođe pored Beti.

— Jeste li videli nekoga? — upitao je.

I dalje sa izrazom užasa na licu, devojka odrečno zavrte glavom.

— Ovo je bilo ubistvo — rekao je. — Smit nije bio naoružan.

— Ništa i nikog nisam videla! — histerično je uzviknula Beti, ušla u sobu i zalupila vrata za sobom.

U međuvremenu, salun je bio osvetljen, kao i gornji sprat. Ispred saluna, počeli su da se okupljaju oni koji su se u to vreme zatekli na ulici.

Džekson je prišao Dejzi.

— Da li ste videli nekoga? — upitao je.

— Nisam.

— Hvala vam još jednom.

— Na čemu?

— Na tome što ste mi dali sobu do Betine. Da li ste znali da će je usred noći Smit posetiti?

— Videla sam kada su se dogovarali pogledima. Ali, nisam želela da dođe do ovoga.

Odjednom, počela je da plače. Onda se i ona vratila u svoju sobu.

Barmen odvuče Smita dole, u salun.

Iznenada se otvoriše vrata saluna i Džekson ugleda šerifa Hejvuda.

Za njim je ušlo još nekoliko ljudi.

— Koliko je sati? — upitao je Džekson.

— Tri — odgovorio je šerif.

— Izgleda da je ubica pobegao kroz prozor — rekao je Džekson, primetivši da šerif gleda uokolo.

— Zašto niste pošli za njim? — pitao je Hejvud.

— Zato što je već imao prednost kad sam se ja pojavio na hodniku. Osim toga, izgleda da se on ovde snalazi, za razliku od mene. Ne znam raspored prostorija u ovoj zgradi, niti dovoljno poznajem grad da bih usred

noći mogao pretpostaviti kojim putem ubica beži.

Šerif potcenjivački odmahnu rukom.

Džekson izračuna koliko je vremena moglo proći od trenutka kada je pucao u Trajbla.

Onda je rekao:

— Šta mislite, šerife, da li je ovo dovoljno vreme da se ljudi vrate na ranč, i da ponovo stignu u grad? Mislim, na Rajderov ranč.

— Da, dovoljno je.

Opet je neko pucao.

Ovoga puta, na ulici.

Džekson odgurnu ljude koji su mu stajali na putu i izjuri na ulicu.

Ispred šerifove kancelarije, jedan čovek je pucao na nekoliko senki koje su sa te daljine, i u tom mraku, Džeksonu izgledale kao senke jahača.

I od tih jahača su dopirali hici.

Džekson zapuca u njihovom pravcu.

Sada su i oni pucali u njega, ali i dalje nisu ostavljali na miru ni onoga koji je stajao pred šerifovom kancelarijom i pucao u njih. A onda su se udaljili i pucnjava je prestala.

Sada su iz saluna izašli Hejvud i ostali.

— Bila su četvorica — rekao je Džekson.

— Da li ste prepoznali nekog od njih?

— Nisam. Bili su daleko, a i mrak je.

Džekson se zagleda u Hejvuda.

Svi su osluškivali topot koji se čuo sve slabije.

— Hoćete li upitati Rajdera gde mu je sin bio noćas, je li sve vreme bio kod kuće? — upitao je stari šerif Džeksona.

— Hoću, budite bez brige — odgovorio je Džekson.

— Odmah, sada?

— Neću sada, jer momci to i očekuju od mene. Siguran sam da će negde usput da zauzmu položaj, u očekivanju da naiđem. Najpre moram da porazgovaram sa Trajblom. Sada je već sigurno došao k sebi.

Džekson se uputio u zatvor. Hejvud je išao za njim.

Nolan Trajbl je sedeo na svom ležaju.

Džekson mu je prišao i bez ikakvog uvoda rekao:

— Upravo su ubili kockara. Verovatno su hteli da ga spreče da govori.

— Šta se to mene tiče?! — obrecnuo se Trajbl.

— Nolane, reci, ko je od vas prvi došao na ideju da se napadne i opljačka voz?

— Šta vi hoćete od mene, šerife?! — upitao je Nolan.

— Istinu.

— Ja ovde nemam šta da tražim! Morate da me pustite! — bunio se Nolan Trajbl.

Džekson odmahnu glavom.

— Ne moram da te pustim — rekao je. — Pucao si u mene, znači, hteo si da me ubiješ. Šta misliš, zar si zaslužio da budeš na slobodi? Znaš li ti kolika je kazna za pokušaj ubistva službenog lica?!

Uto i gradski šerif pride ćeliji i nasloni se na rešetke. Zatvorenik je gledao u njega kao da očekuje njegovu pomoć.

Ali, stari Hejvud je rekao:

— Nolane, ne vredi ti da se buniš, niti da poričeš, jer ima svedoka koji mogu potvrditi da si zaista pucao u zamenika oblasnog šerifa. Bilo bi bolje da nam

ispričaš sve što nas interesuje. Možda nam postaneš glavni svedok, što bismo ti uzeli kao olakšavajuću okolnost prilikom odmeravanje kazne za pokušaj ubistva šerifa na dužnosti.

Brajd Džekson je iznenađeno pogledao u šerifa. Nije očekivao od njega da će ovako razgovarati sa zatvorenikom.

S druge strane, Nolan Trajbl nije verovao šerifu.

Osim toga, dobro je poznavao svoje drugove; znao je da će ga ubiti ako nešto bude odao. Znao je i to da ga smatraju kukavicom, jer se često bunio protiv njihovih predloga i uvek je hteo da ide linijom manjeg otpora.

Ni sada nije bio siguran da će njegovi kompanjoni glatko dozvoliti da on ostane u zatvoru.

Možda će ga spasti zato što im je drug, a možda će doći da ga ubiju, da ništa ne bi rekao.

Opet je progovorio šerif Hejvud:

— Ako postaneš naš glavni svedok, garantujem ti da ćemo ti to uzeti kao olakšavajuću okolnost i kazna ti neće biti velika. Uz to, dok traje naša saradnja, obezbediću ti stražu od najmanje šestoro ljudi.

Zatvorenik se razgnevio.

— Šta je sada ovo?! — uzviknuo je. — Vi obično ništa ne nudite, ne pitate i ne znate za kompromise! Do sada ste ćutali i ne znam šta sve ovo znači.

— Znači, Nolane, da je došao kraj bezakonju. Radili ste šta ste hteli, pustio sam vas. Iz više razloga. Ali, sada je ovo nešto drugo. Preterali ste. A još uvek sam ja odgovoran za red i mir u Dirbernu. Sve sam mogao da prećutim, da zažmurim na vaše ne-

stašluke, ali ako je neko od vas spreman da puca u jednog šerifa, i da ga ubije, onda tu više nema šale.

Napolju se čuo fijuk biča.

Džekson pride prozoru.

Video je dvokolicu koja se zaustavila pred šerifovom kancelarijom.

Neko je doviknuo:

— Stigao je pogrebnik! Iznesite ga!

Hejvud je govorio:

— Uostalom, javna je tajna u Dirbernu da je Smit od Filipa primio tri hiljade dolara. Smit je hteo onu devojkicu. Hvalio se da ima mnogo novca ... Nolane, gde je ostali novac?

— Ostavite me na miru! Rana me davolski boli! — uzviknuo je Nolan razdraženim glasom.

— Boleće te još više kada ti se omča bude stegla oko vrata!

Rekavši to, šerif se okrenuo od ćelije i otišao u kancelariju.

Džekson je ostao pored prozora.

Video je kako mrtvog kockara tovariti na dvokolicu.

Onda se pridružio Hejvudu.

— Trebalo bi ga dobro čuvati. Možda će njegovi hteti da ga učutkaju — rekao je.

— Ti momci zaista nemaju neki sistem. Ubili su čoveka koji nam nije mogao reći ništa novo.

— Otkud znate da Smit nije znao još nešto? Možda nešto veoma važno? Mislite li i dalje da će Nolan progovoriti? U svakom slučaju, hvala vam za pomoć.

— Hoćete li sada otići na Rajderov ranč? — upitao je šerif Hejvud Džeksona.

— Još neću.

— Kada ćete?

— Imam vremena. Vidite i sami da su banditi postali nervozni. Možda će u toj nervozni učiniti nešto što će mi pomoći u istrazi.

— Oni će vas pre ubiti nego što će vam nesvesno pomoći. I, što više vremena imaju da naprave neki plan, to će ga detaljnije i preciznije sprovesti.

— Ipak sam zadovoljan što se mogu osloniti na vas, Hejvude. I, videćete da grad neće propasti zbog Rajdera i njegovog ranča. Koliko grad zavisi od njega, toliko i on zavisi od grada. Koliko goveda ima Rajder?

— Ne znam tačno, ali otprilike deset hiljada grla. Mislim, ipak, da on sa vašim predmetom nema nikakve veze. Doduše, težak je čovek, ali je pravedan i pošten. Na žalost, njegov sin je drugačiji. Još kao dete je bio... kako da kažem... I, nisu pomogle sve one batine. Uvek je gori i gori.

Džekson je klimnuo glavom i napustio šerifovu kancelariju. Mislio je o straži, o ljudima koji će čuvati Nolana Trajbla, ali nije rekao ništa.

Prepustio je Hejvudu da se pobrine o tome.

*

Kad je ušao u salun, Džekson je ugledao Dejzi. Sedela je sama. Bila je zamišljena i veoma bleđa.

Prišao joj je.

Bez ikakvog uvoda, rekao je:

— Sigurno je Smit znao nešto veoma važno, i to je platio životom.

Devojka podiže glavu.

— Šta je to, na primer, mogao da zna? — upitala je jedva čujnim glasom.

— Kad bih znao, moja istraga bi već dobro odmakla — odgovorio je Džekson.

Rekavši to, on je otišao u svoju sobu.

Kroz prozor, video je mnoštvo ljudi na ulici.

Među njima, ugledao je i starog lovca Stivena Dejкера, sa njegovom mazgom.

Očekivao ga je.

Dejker je stao i izmenio nekoliko rečenica sa jednim čovekom, koji je posle tog razgovora ušao u salun.

Starac je ostao da veže mazgu.

Džekson izađe iz hotelske sobe i zaustavi se na stepenicama. Odatle je video salun i mogao je da čuje šta se tamo razgovara.

Sada je video Dejzi i Beti, kako sede za istim stolom sa dva muškarca.

Odjednom, Beti se diže i iznenađeno pogleda prema vratima.

— Šta hoćeš ovde?! — upitala je, pocrvenevši u licu.

Džekson je čuo Dejkerov glas:

— Dolazim u grad kada meni to odgovara!

Devojka je opet sela.

Džekson se vrati u sobu.

Ubrzo se čulo kucanje na njegovim vratima.

Kad je rekao »slobodno«, vrata su se otvorila i u njegovu sobu ušao je stari Dejker.

— Dobar dan... Zar niste kod Rajdera? — tobož iznenađeno, upitao je Dejker.

— Znali ste, isto tako dobro kao i ja, da mi Rajder neće dati posao — odvratio je Džekson.

Starac baci šešir na stolicu, i opsova.

— Sve sam već čuo — dodao je. — Zanima me samo kada će stići pojačanje.

— Kakvo pojačanje?

— Pa... iz Hastona! Sudija Miler može da naimenuje još sija-set pomoćnika šerifa!

— Miler je poslao mene, i ja ću sam obaviti posao. Nije mi potrebno nikakvo pojačanje — sigurnim glasom, rekao je Brajd Džekson.

— Izgleda da tog sudiju baš briga za vas. Uostalom, možda on i ne očekuje da rešite stvar nego mu je stalo samo do toga da saznate ko je ubio Milforda, a vi to sada znate.

— Ne znam ja ništa! Zapravo, samo jedno znam sa sigurnošću — rekao je Džekson, prišao sasvim blizu Dejkeru i jedno vreme gledao ga pravo u oči.

— A šta to? — upitao je starac.

— Da ste vi ostavili sat u vagonu! — izrekao je Džekson svoju sumnju.

Starac iznenađeno razrogači oči.

— Vi ste ludi! — uzviknu. — Kako ste došli na tu glupu ideju?!

— Znam da vam je ćerka poklonila taj sat. Vaša ćerka Beti, koju do sada nijednom rečju niste pominjali!

Dejker sede.

— Zar hoćete mene da uhapsite zbog... — počeo je Dejker, ali ga je Džekson prekinuo: .

— Ne brinite, neću da vas optužim, ni uhapsim za nešto što niste kadri da učinite. Sami ne biste mogli ništa, a znam da prijatelja nemate... Dakle, želim da čujem zašto ste sat ostavili u vagonu opljačkanog voza.

Dejker je ćutao.

— Morate mi reći istinu!

Starac uzdahnu.

— Bilo je to ovako... Kada su se vraćali, momci su svratili kod mene. Bili su i pijani, i razuzdani, kao i uvek. Filip mi je pokazao svežanj novčanica. Mahao mi je njime ispred nosa. A onda mi je rekao da će tim novcem da kupi moju ćerku, ali samo za nekoliko dana. Posle će da je odbaci kao istrošenu krpku.

— Koliko novca je bilo kod njega?

— To ne znam. Video sam samo da je to bio podeblji svežanj novčanica od po sto dolara.

— Dalje?

— Znao sam da nemam nikakve šanse protiv njih. Ipak, bila su petorica. Petorica mladih, zdravih i snažnih momaka, u odnosu na mene samog, starog i slabog. Ipak, to im nije smetalo da me zlostavljaju. Tukli su me i rukama i nogama, oborili i gazili. Prestao sam da se koprcam, misleći da će me ostaviti na miru ako misle da sam se onesvestio. Ja sam samo žmurio. Pošto su mislili da nisam pri svesti, razgovarali su slobodno. Čuo sam kako su došli do onog novca. Bilo je reči o vozu koji su zaustavili i opljačkali. bili su sasvim sigurni da nikada nikakva sumnja neće pasti na njih. Onda su me polili hladnom vodom, i ja sam morao da tobož dođem k sebi. Pretukli su me još jednom, i tada sam se zaista onesvestio. Kad sam došao k sebi, nisu više bili tamo.

— Čudni su ljudi ovde... I, uopšte, čudan je ovo grad. Ne znam samo hoće li šerif i ostali biti toliko hrabri kada naiđe Rajder.

— Treba da dođe?

— Pretpostavljam da će ga interesovati gde je njegov čovek. Možda se ni ostali nisu vratili na ranč.

— Zar nećete da čujete šta je dalje bilo? — upitao je Dejker.

— Nema potrebe. Mislio sam i inače da je bilo tako kao što ste ispričali. Juče su momci bili kod vas da vam kažu šta će biti ako budete pominjali novac koji ste videli kod njih...

— U pravu ste, šerife. Najpre sam mislio da su došli zbog sata, da je Filip od moje ćerke čuo da mi je ona poklonila onaj sat.

Džekson je klimnuo glavom.

Sada je znao da se stari Dejker na železnici u Latkinu pojavio sa satom, da ga je on edneo tamo, i da ga je Milford zaista našao.

Učinio je to zato što je hteo da zavara istragu, odnosno da ukaže na počinioce.

Za to je, smatrao je, imao razloga.

Mrzeo je Filipa Rajdera.

Takođe iz sasvim ličnih razloga — da bi utvrdio sumnju u Filipa Rajdera — doneo je leš šerifa Milforda u Haston. Hteo je da sve zvuči verodostojno.

— Hoćete li da mi pomognete? — upitao ga je Džekson.

— Kako?

— Želeo bih da znam kod koga je sat sada. To bi mogao da bude Milfordov ubica.

— Da... A šta je bilo na ranču, kada ste se pojavili tamo? — interesovalo je Dejкера.

— Ništa naročito. Pobedio sam Haskinsa na kartama i uzeo mu stotinak dolara. Onda sam morao da nestanem, jer me

je predradnik prepoznao. To sam saznao kasnije.

— Šta je sa novcem koji je bio kod ubijenog kockara?

— Tamo je, kod šerifa Hejvuda.

Uto se čula vika na ulici.

Neko je vikao:

— Dolaze! Njih sedmorica! I Rajder je sa njima!

— Ostanite ovde — reče Džekson starcu. — I ne približavajte se prozoru!

Nije prošlo mnogo vremena, a Rajder je ujahao u grad sa svojim ljudima.

Džekson je stajao na ivičnjaku i posmatrao grupu jahača. Među njima nisu bili mladi Rajder i njegovi prijatelji.

Pored starog Rajdera bio je njegov predradnik Ves Prajser.

Hejvud je stajao pred svojom kancelarijom.

Rajder ga je upitao:

— Jesi li ti zatvorio Nolana Trajbila?

Sada Džekson siđe sa ivičnjaka.

Reče glasno:

— Ja sam ga zatvorio!

Uto Hejvud uzviknu:

— Hteo je da ubije šerifa Džeksona! Pucao je u njega!

— Hoću da vidim kako je i da razgovaram sa njim — rekao je Rajder sjahavši.

— Ne brini, bolje mu je nego što je to zaslužio — izgovorio je stari Hejvud.

— Šta to znači? — smrknuto je upitao rančer.

— Trebalo je to ranije da ti kažem, Stenli. Tvoj sin i njegovi prijatelji ponašaju se veoma bahato i prave probleme ovde, u gradu. Čim se oni pojave, nastaje pakao. Ljudi ih se plaše. Svi se

pitaju šta će se dogoditi i kako će biti kada Filip postane vlasnik ranča i kada zaista bude moćan. Pretpostavljaju da će sa svim ljudima sa ranča praviti nered u gradu, kao što ga sada pravi sa svojim prijateljima.

Rajder nije rekao ništa.

Ušao je u šerifovu kancelariju, u nameri da odatle ode u krilo zgrade gde su se nalazile ćelije.

Hejvud je krenuo za njim.

Džekson je pogledao u predradnika Vesa Prejsera; ovaj se lukavo smeškao.

Onda je i on sjahao i ušao za svojim gazdom.

*

— Čuješ li ti?! Pitao sam te nešto! — uzviknuo je Rajder ljutito. — Jesi li stvarno pucao u šerifa?!

Nolan je ćutao.

Onda Hejvud reče:

— Nemoj sumnjati u ono što sam ti rekao, Stenli, jer ima mnogo svedoka.

Rajder ga je samo pogledao, a onda se njegov pogled zaustavio na Džeksonu.

Hejvud ga dopuni:

— Traži ubicu svog kolege i ljude koji su napali i opljačkali voz u Latkinu. Uostalom, ubijen je još i kockar Smit. U Dirbernu postaje sve gore... A znaš li koliko novaca je pronađeno kod Smita?

— Ne tiče me se!

— Trebalo bi da te se tiče. Pronađeno je pet i po hiljada, a od te sume mu je tvoj sin dao tri hiljade. I to čim se vratio iz Latkina, gde je išao da proda konje. Momci su bili u gradu pre nego

što su se vratili na ranč. Pitaj Nolana, on će ti to potvrditi.

Rančer je zurio u Hejvuda. Od ljutnje i, možda, iznenađenja, oči su mu naprosto sevale.

— Ili si to sve možda već čuo od svog predradnika? On je bio ovde ubrzo pošto su momci napustili grad. Obično je dobro obavešten. A i morao je da ih sretne usput.

Onda Rajder mirnijim tonom upita:

— Jesi li zaboravio šta sam uradio za ovaj grad?

— Nisam, ali...

— Biće bolje za tebe da nisi zaboravio. Seti se samo šta smo moji ljudi i ja uradili kada je pretila opasnost da Indijanci pobiju ceo grad. Niko od vas sada ne bi bio živ.

— Niko u gradu ti to neće zaboraviti, Stenli...

Rajder uopšte nije obraćao pažnju na Džeksona. A ovaj je, opet, stalno lutao pogledom između njega i šerifa Hejvuda. Bilo je očigledno da se Hejvud plaši Rajdera, ali je izgledalo da je ipak odlučio da raščisti sa njim neke stvari.

Smogao je snage za to.

— Da, Stenli — nastavio je Hejvud — ti si nas tada spasao od Indijanaca, ali to nisi učinio zato da bi tvoj sin sve to pokvario i ponašao se kao divljak!

Rančer uzviknu:

— Nikoga se ne tiče šta moj sin radi i kako se ponaša! Za njega ja odgovaram i on je moja briga!

— I ja sam mislio da je tako, Stenli. Sve do trenutka dok tvoj sin i njegova družina nisu posegli za ljudskim životima. Ne

zaboravi da sam ja ovde odgovoran za mir i bezbednost.

— Nemoj mi reći!

Kao da od njega očekuje pomoć, Hejvud pogleda u Brajda Džeksona.

U tom trenutku rančer kao da je postao svestan njegovog prisustva.

Okrenuo se prema Džeksonu. Ovaj reče:

— Vaš sin je Smitu dao tri hiljade dolara, i to pre nego što je otišao kod vas, na ranč. Odakle mu toliki novac, šta mislite?

— Ne tiče vas se!

— Znači, znate odakle mu — konstatovao je Džekson. — Mislio sam da nemate pojma o tome.

— O čemu?

— O svemu, Rajdere. Do sada ste se ponašali tako kao da ništa ne znate. Vaš predradnik je saznao ovde pojedinosti, i preneo ih vam je. Sada, mislim, počinjem da shvatam Vesa Prejsera. Smit mora da je znao još nešto. Zato je morao da umre. Neko ga je ubio.

Rajder pogleda u Hejvuda.

— Zao mi je, Stenli — rekao je stari šerif. — Trebalo je ranije da ti kažem. Ali, znam da pobesniš čim ti neko pomene Filipa. Uvek si izbegavao da čuješ istinu o njemu.

Jedno vreme rančer je ćutao, a onda reče:

— Svi ste vi budale i ne znam šta hoćete! Filip je novac dobio od mene!

Džekson se nasmeja.

— Znači, vi ste ga na put poslali sa tri hiljade dolara u džepu? Pa to je veoma opasno! Mladi momci, razuzdani, sa toli-

ko novca, na putu punom neizvesnosti. Uz to, gonili su konje.

Zar ne bi bilo logičnije da je Filip kockaru dao novac tek pošto bi otišao kući, da ga uzme?

Rančer je ćutao.

— Stenli — obratio mu se Hejvud — ne možeš više da izbegneš da istina izađe na videlo.

Rajder najzad progovori:

— Filip je prodao konje i otud mu novac. Ja nisam imao pojma o tome da on nekome nešto duguje. Kad se vratio iz Latkina, on je jednostavno uzeo novac dobijen prodajom konja, i dao ga Smitu.

Hejvud pogleda u Džeksona, a potom se obrati rančeru:

— Šerif Džekson zna pošto su konji i koliko ih je Filip imao. Nije od prodaje mogao dobiti ni blizu toliko novca koliko je dao kockaru.

Rajder je opet bio ljut.

Uzviknuo je, gledajući u Hejvuda:

— Šta ti imaš protiv mene?!

— Šta bih imao? Samo ti kažem sve onako kako jeste. Ljudi koje Džekson traži su ubice. To nikako nemoj smetnuti sa uma. Sudija Miler neće mirovati dok te ljudi ne nađe i dok ih ne kazni. Dobro znaš šta se govori o Miltonu. Taj ne miruje dok ne reši stvar.

Rajder pogleda u Nolana, koji mu je bio okrenut leđima i koji je sve vreme ćutao.

Onda uzviknu:

— Rekao sam da sam Filipu ja dao novac! Reci da je tako, Nolane! Potvrdi to, bestraga! Seti se, bio si prisutan kada sam Filipu dao novac!

Nolan se okrenu lagano.

— Da, tako je, gazda. Bio sam prisutan kada ste Filipu dali novac. Video sam. . . A sada, moraju da me puste. Recite im to, gazda.

— Varaš se, Nolane — rekao mu je Hejvud. — Mi ne moramo, i nećemo da te pustimo. Možeš, ako hoćeš, da nam ispričaš još neke laži, ali ti to ne pomaže mnogo, jer si uhapšen zbog pokušaja ubistva.

U razgovor se opet umeša Rajder.

— Ništa strašno se nije dogodilo. . . Nolane, oni će kad tad morati da te puste. Kod mene za tebe uvek ima mesta, slobodno dođi.

— Hvala, gazda.

Džekson se ironično nasmejao, gledajući u rančera. Prozreo je igru između njega i mladog kauboja.

— Zaista ste se potrudili da dodete u grad i porazgovarate sa Nolanom — rekao je Džekson Rajderu. Došli ste da mu date na znanje da može računati na vas ukoliko bude ćutao, odnosno ako bude rekao ono što vama odgovara.

— Stenli, protivzakonito je ovo što radiš — opomenuo je Hejvud rančera.

Rajder se okrenu prema uhapšenom kauboju.

— Ne brini, oni ti ne mogu ništa. Nikoga nisi ubio, čak ni povredio.

— Da, gazda.

— Imam jednog dobrog advokata u Baton Ružu. Taj će učiniti sve da se brzo nađeš na slobodi. Ništa ne brini — govorio je rančer zatvoreniku.

Posle tih reči, rančer se okre-

nuo od ćelije i pošao prema vratima.

Tamo je još jednom zastao.

Pogledom je potražio Džeksona, i rekao mu:

— Zaboravite sve ono što ste napabirčili dosad. Niko pаметan neće vam poverovati ni reč. Bolje nemojte ni ići u Haston!

— To prepustite drugima neka ocene.

— Stenli — obratio se Hejvud rančeru — dobro znaš da će mu sudija Miler verovati. Najzad, on ga je poslao ovamo. Isto tako, Miler bi poverovao i Milfordu, da je ovaj stigao živ i sve mu ispričao.

— I? Šta s tim?

— Možda nisi želeo ni da Milford ode u Haston i ispriča ono što je saznao? — usudio se Hejvud da kaže rančeru.

— Biće da je tako — rekao je Džekson. Po svoj prilici, već tada ste znali šta se dogodilo. Znali ste istinu.

Rajder se još jednom okrenu i pogleda prema ćeliji u kojoj je bio Nolan.

Onda ljutito pogleda u Hejvuda.

— Ovoga puta si preterao! — uzviknuo je.

— Sam si kriv za to. Ko ne bi pomislio da je sve istina, kad se ponašaš tako da se što-šta može logično zaključiti?! Ja nisam. . . Hejvud je ućutao.

— Šta nisi?!

— Zaista do malopre nisam verovao da ti išta znaš o tome. Sada mi je jasno da si sve vreme bio u toku događaja.

U tom trenutku, ukrstili su se Džeksonov i predradnikov pogled.

Ves se i dalje tajanstveno i lukavo smeškao.

— Gde je Filip sada? — upitao je Džekson rančera.

— Ne znam. Ako hoćete, možete poći sa nama natrag, na ranč, da vidite je li tamo.

Rekavši to, Rajder izade, a za njim i Ves Prejser.

Minut nakon njihovog izlaska, čula se Rajderova komanda, i on je sa svojim ljudima izjahao iz grada.

Kada su ostali sami, Hejvud je rekao Džeksonu:

— Dobro je što niste otišli sa njima. Plašio sam se da nećete doleteti iskušenju, ali verujte mi da se živi ne bi vratili odande.

— Znam. Zato i nisam prihvatio njegov predlog. A mislite li zaista da on sve ovo vreme ništa nije znao?

— O čemu?

— Možda mu je predradnik sve o njegovom sinu rekao, ali možda Rajder nije hteo da mu veruje. Možda zato i nije pitao Filipa odakle mu onaj novac.

Hejvud slegnu ramenima.

— Znam samo toliko da bi vaš odlazak na taj ranč bio ravan samoubistvu. Ali, istinu možete naći i drugde. Onaj tamo, u ćeliji, zna pravu istinu!

Džekson ode do ćelije.

Videvši ga da nailazi, Nolan se okrenu prema zidu.

— Pa, da — reče Hejvud — sada ga je Rajder ohrabrio, dao mu krila! Naravno da je rančer sve vreme znao istinu. Najzad, ko mu je rekao da je Nolan u zatvoru?

Džekson se vrati u kancelariju.

— Šta ćete preduzeti sada? — upitao je starog šerifa.

— Ni sam ne znam šta da preduzmem. . .

— Vidim da protiv njih nemate nikakve šanse — nastavio je Džekson. — Isto tako sumnjam da će vam u gradu iko pomoći. Ovde se niko ne usuđuje da digne glas protiv Rajdera i njegovih ljudi.

Džeksone, ja bih vam savetovao da bar sačuvate svoj život. Još imate prilike za to. Daću vam dva dobra konja, i bežite dok je vreme. Dok ne bude prekasno.

— Ne brinite, Rajder nema toliko kauboja da ih bude baš svuda. Ne mogu oni biti na svakom mestu i svakom putu kojim ja prolazim. Izvući ću se ja i kasnije. Hvala vam na svemu, šerife. Videćemo se.

Džekson ode.

Kad je izašao na ulicu, na izlazu iz grada video se samo oblak prašine koji je ostao iza Rajdera i njegovih kauboja.

*

Vrativši se u hotelsku sobu, Džekson je tamo, osim starog Dejker, zatekao i njegovu ćerku Beti.

Kao da se izvinjava, Stiv Dejker je rekao:

— Upravo je ušla. . .

Sada je Džekson bolje pogledao tu devojk. Njene pomalo kose oči i crna kosa ukazivali su na njeno indijansko poreklo. Inače, koža joj je bila sasvim bela i devojk je bila prava lepotica.

— Kad bi samo mogla da utuvi u glavu da je oñ zaista pravi bandit — govorio je stari Dejker, misleći na Filipa Rajdera. — Iz-

gleda da ne može da shvati da i sin jednog uglednog, finog i bogatog čoveka može biti običan razbojnik! Ljudi su skloni da misle da su svi bogati ljudi fini i dobri. Moja ćerka je od tih. Takva je na majku. I ona je uvek govorila da su gazde fini i dobri ljudi i da ih treba slušati i raditi sve što zatraže.

Devojk prekid e starog Dejke-
ra:

— Njemu sam dala sat — rekla je.

— Znam to.

— Kako to da je još na slobodi?

— Zato što on nije ubica.

— Zar vi to verujete? — ironično je upitala Beti.

— Verujem da vaš otac nije napao i opljačkao voz, iako je sat naden u vagonu.

— To je učinio onaj nitkov Filip Rajder! Recite joj to, šerife!

Džekson pogleda u devojk.

— Sve što sam dosad uspeo da saznam ukazuje na to da je on bio počinilac, ali ja to još ne mogu da tvrdim. Zapravo, ne mogu da dokažem.

— Evo, čula si! — likovao je Dejker. — Veruješ li, najzad, da je on običan nitkov i razbojnik?! Razume se da je on ubio i šerifa Milforda! I, nikada se neće oženiti tobom! Nije mu ni na kraj pameti da te oženi!

Devojk je sevala očima gledajući u oca.

Onda joj je Džekson rekao:

— Trebalo bi malo više da verujete svom ocu, Beti. Njemu je mnogo stalo do vas.

— Najzad, neko je ubio Smita kada je ovaj izašao iz vaše sobe — nastavio je Džekson. — Šta mislite, ko je to mogao da učini?

— Ko zna koliko je imao neprijatelja — odgovorila je Beti ljutito. — Uostalom, znam i da ga je Dejzi mrzela otkako ju je napustio. Da li ste to znali, šerife?

— Dejzi s tim nema ništa — odgovorio je Džekson.

— Otkud vi to znate?! Da vam nije ona rekla da nema ništa s tim?!

— Nije mi ona rekla, ali ne bi imala razloga da uradi tako nešto.

— Zar time hoćete da kažete da je Filip imao razloga da ubije Smita?!

— Smit je bio čovek zbog koga je Filip Rajder ostao bez velike svote novca. Ko zna, možda je i voz napadnut i opljačkan samo zato da bi Smitu mogao da se vrati dug. Osim toga, mislim da je Smit znao još nešto. Neku, možda, sitnicu, koja bi pomogla istrazi. Nekome nije išlo u prilog da se i taj detalj sazna.

Beti nije rekla ništa.

— Zašto si odjednom ućutala?!

— uzviknuo je Dejker. — Hajde, govori! Znaš ti dosta toga!

Beti, koja je stajala kraj prozora i gledala napolje, reče:

— Predradnik se vraća ...

Džekson ju je posmatrao i pitao se šta ona sada misli i kako se oseća.

Bilo je sigurno da ne želi da se vrati u divljinu i da tamo živi u siromaštvu.

Isto tako, život kakav je vodila nije joj odgovarao.

Odjednom, shvatio je da devojka zaista mnogo zna. Ako ne i sve.

Međutim, bilo mu je jasno da bi mu bili uzaludni svi pokušaji da nešto izvuče iz nje.

Izgledalo je da je još nije napustila nada da će naći sreću sa Filipom Rajderom.

— Mnogo grešite, Beti — rekao joj je Džekson. — Trebalo bi da se zamislite nad ubistvom kockara Smita. Ti momci su spremni da po svaku cenu uklone sve što se ispreči ispred njih. Ne prezaju ni od ubistva, bez obzira ko je u pitanju. Nemaju obzira ni prema kome.

Sada se Dejker zagleda u Džeksona.

— Šta ste time hteli da kažete, šerife? — upitao je zabrinutim glasom.

Ćerka mu je odgovorila na to pitanje:

— Šerif misli da ja nešto znam. Ali, ne znam ništa! Ništa! Shvatite to i nemojte insistirati!

Opet se okrenula prema prozoru.

— Ne bih rekao da ne znate ništa, Beti. Znate, i te kako znate! Bilo bi bolje da progovorite na vreme. Pre nego što i za vas bude kasno.

Gledajući kroz prozor, ona reče:

— Predradnik je stao pred trgovinom.

Dejker sa žaljenjem izgovori:

— Šerife, sa njom samo gubite vreme. Neće vam ništa reći. Ne znam šta joj je.

— Možda će se predomisлити i progovoriti — odvratio je Džekson. — Samo se nadam da to neće biti prekasno.

— Kakav ste vi to šerif?! — ironično upita Beti, pogledavši u Džeksona. — Samo se muvate uokolo i ništa ne radite. Kockar je ubijen tako reći pred vašim očima. I, šta ste uradili?!

— Nisam uradio ništa, jer sam u nepoznatom gradu, a to se dogodilo usred noći. Šta sam mogao? I sami znate da su sve prednosti ovde na strani ubica.

— I, šta sada još čekate?!

— Čekam da se moji protivnici sami odaju. Da u nervozi naprave nešto nepromišljeno. Znam iz iskustva da se tako nešto često događa.

U tom trenutku, na hodniku su odjeknuli koraci. Neko je uzviknuo:

— Šerife!

Džekson pride vratima i otvori ih.

Ugledao je barmena.

— Šerife, Rajderov predradnik je dole, u dućanu. Poslao je po vas, hoće da razgovara sa vama!

Onda se okrenuo i sišao u salun.

*

Ves Prejser je napunio dve čaše viskijem. Osim njega, u trgovini nikoga nije bilo.

Ponudio je viski Džeksonu, i ovaj uze čašu.

— Šta hoćete? — upitao je.

— Drugačiji ste nego šerif Milford — odgovorio je Rajderov predradnik.

— Zvali ste me da mi to kažete?

— Otprilike... Milford je hteo glavom kroz zid...

— Hm... A gde je vlasnik trgovine? Otkud to da ste sami ovde? — pitao je Džekson.

— Otišao je u skladište...

Odjednom, Ves Prejser izvadi iz džepa svežanj novčanica. Pokaza ih Džeksonu, i reče:

— Ovde ima dve hiljade dolara. Taj novac može da bude vaš...

— Daje mi ga Rajder?

— Ne mislite valjda da bih vam ja dao svoj novac?! Dakle, hoćete li ga?

— Poručite Rajderu da sam rekao da je lud.

Prejser se nasmeja, a onda se opet uozbilji. Uzdahnu i reče:

— Tako sam i pretpostavljao da će biti. Rekao sam to svom gazdi, ali je on ipak hteo da pokuša. Rekao mi je da vam kažem da je Filip njegov jedini sin, i može da bude najgori, ali je njegov. I, jedini.

— Ja samo obavljam svoju dužnost, Prejsere. Recite mi, otkud je Rajder znao da je Nolan Trajbl u zatvoru?

— Ja sam mu to rekao.

— A otkud ste znali vi?

— Ja sam momke pratio uvek kada bi mi to vreme dozvoljavalo. Naročito u poslednje vreme, otkako je Filip kockaru dao onaj novac.

Znači, one noći bili ste u gradu?

— Tačnije, ispred grada. Ništa nisam video.

— A gde su sada njih četvoriца? Mislim, Filip i njegovi drugari.

— Izgubio sam im trag. Bio sam u njihovoj blizini. Učinilo mi se da će otići na ranč, ali se tamo nisu pojavili. Rajder je poslao dvojicu ljudi da ih traže. Ako ih ta dvojica ne nađu, sigurno će poslati još neke, da ih traže.

— Šta Rajder zna o svemu?

— Ne zna više nego što ja znam, šerife... Jeste li razmislili o Rajderovoj ponudi?

— Možete mu reći da ću njegovog sina jedinca ipak uhapsiti, čim budem imao dokaza protiv njega.

— Sami ćete to uraditi? Mislite da će vam uspeti da pronađete dokaz? Možda su momci novac već sakrili negde, a možda su i oni otišli nekud gde ih niko odavde neće naći.

— Niste mi jasni, Vese...

— Nije ni važno. Mislite šta hoćete. Ali, kažem vam jedno: Rajder nikada neće dozvoliti da odvedete njegovog sina. Verovatno i sami znate u kakvoj ste situaciji. Dobro poznajem Rajdera; ako ne bude mogao da vas kupi, on će vas ubiti. Naravno, ne sopstvenim rukama...

— Tako sam i mislio.

— Ako hoćete da ostanete živi, a pošto ste odbili njegovu ponudu, za vas će biti najbolje da što pre odjašete odavde. Ako biste krenuli odmah, ostvarili biste izvesnu prednost. Dok ja stignem na ranč i kažem mu, pa dok ljudi krenu... Možda biste još imali šanse da umaknete živi.

— Ne nameravam ni od koga da bežim.

Džeksonu je predradnikovo ponašanje postajalo sve čudnije, ali je računao s tim da će ovaj lukavi čovek preduzeti sve da bi ga ubedio da odustane od istrage.

Osim toga, možda je tim svojim savetom samo hteo da mu namesti klopku.

Predradnik je nastavio:

— Nikada vam neće poći za rukom da pribavite dokaz protiv Filipa. Iako Rajder to zna, vi za njega ipak predstavljate opasnost. Opasnost koju treba ukloniti.

— Koliko dugo radite za njega?

— Veoma dugo.

— Znate li ko je ubio Milforda?

— Ne znam.

— Onda ne treba ni da vas pitam o satu koji je Filip izgubio u igri sa Smitom?

— Taj sat je kod mene.

Prejser izvadi iz džepa zlatni sat.

Pokaza ga Džeksonu, pa ga opet vrati u džep.

Džekson je bio veoma iznenađen. Nije očekivao takav obrt stvari.

Predradnik se smejao.

— Otkud vam taj sat? — upitao je Džekson.

— Poklonio mi ga je gazda.

— Ne shvatam... Taj isti sat prethodno je bio poklonio svom sinu.

— Tako je. Njemu nije hteo da ga vrati, jer ga je Filip izgubio na kocki, ali ni sam nije, posle svega, želeo da ga zadrži. Zato ga je dao meni.

Džekson je lako odmahivao glavom.

Ovaj čovek postajao je sve tajanstveniji, a ono što je govorio bilo je sve manje verovatno.

— Da, tako je to... Najzad, otkud sam mogao da znam da vi vlasnika toga sata izjednačujete sa šerifovim ubistvom? Svi znaju da ubicom smatrate onoga ko je sada u posedu ovoga časovnika. Ali to nije sve. Ni Rajderovi nisu mnogo razmišljali. Do sada nisu shvatili kako se taj sat našao u vagonu, u Latkinu. Naravno, o tome se neće ni raspitivati, kako ne bi izazvali sumnju. Samnom stvari stoje nešto drugačije.

— Da li ste vi nešto saznali?

— Saznao sam da je kockar taj sat poklonio jednoj devojci, da bi se pokazao, i da bi joj dokazao svoju naklonost. . .

Predradnik ustade sa stolice.

Još jednom upita:

— Zar zaista ne želite one dve hiljade?

— Ni slučajno!

Ves Prejser izade iz trgovine, uzjaha konja i nestade.

Kad je i Džekson izašao iz trgovine, predradnika je video kod poslednjih kuća Dirberna.

Vratio se u hotelsku sobu.

Čim je ušao, stari Dejker ga je upitao:

— Šta je hteo?

— Da mi da dve hiljade dolara da odustanem od istrage — odgovorio je Džekson.

Starac pogleda u ćerku.

— Shvataš li ti njihovu igru?

Devojka se nasmeja cinički.

— I, naravno, vi taj novac niste uzeli!

— Nisam.

— Vi ste ludi!

— Kako ne razumeš, Beti? Da je uzeo novac, zauvek bi se mogao oprostiti od šerifske karijere.

— Kakve veze to ime? Mogao je da ode bilo kuda sa tim novcem.

— Beti! Kako možeš tako nešto da kažeš?!

Da je on makar samo kratko vreme živeo tamo gde sam ja, sigurno bi mislio kao ja! Nikada nisam mogla da shvatim kako to neki imaju svega u izobilju, a neki nemaju ništa! Dosta mi je bilo onakvog života! I ja sam željna nečeg dobrog, lepog. Da imam sve i da budem bezbrižna.

— Vi, Beti, uopšte ne volite mladog Rajdera, sada to mogu da zaključim. Želite samo lagan život i mislite da bi vam ga on mogao pružiti. Ali, nemojte se zavaravati. Za njega bi to značilo da mora da deli nešto sa vama, a on na to nikada ne bi pristao!

Dejker pođe prema vratima.

— Ja idem kući. Dođi i ti sa mnom, Beti. Ovde još svašta može da ti se dogodi.

Sada se Džekson obratio devojci:

— Čuo sam od predradnika da se momci nisu vratili na ranč. Možda su i shvatili kako je sat dospeo u vagon, i možda će opet da idu vašoj kući. Moguće je da će odlučiti da zauvek ostave ovaj kraj, ali pre toga će se obračunati sa vašim ocem. Zato mislim da bi bilo najbolje da zasad oboje ostanete u gradu.

— Ja idem kući — bio je uporan lovac.

Odjednom, Beti reče:

— Idem i ja sa tobom, tata.

— Dobro. . . Džeksone, sporazumeo sam se sa svojom ćerkom. U tom slučaju, sutra ću navratiti kod vas da vam kažem gde su Rajderovi ljudi.

— Čekajte. . . Pre nego što ode te, da vas upitam nešto — obratio se šerif Dejkeru. — Mislite li da je Rajder bio kadar da ubije Milforda?

— Pa, kad bolje razmislim, zaključujem da bi taj čovek za sina uradio svašta. A otkud vam ta ideja?

— Stenli Rajder je sat dao svom predradniku. Tako bar ovaj tvrdi.

— Šta kažete?! — iznenadio se Dejker.

— Dobro ste čuli. Dakle, sat je bio i kod Vesa Prejsera, za promenu.

*

Posle ručka, Brajd Džekson je otišao kod Hejvuda. Jedno vreme su pričali, a onda je stari šerif zadremao.

Džekson je stajao kod prozora i gledao šta se događa na ulici.

U jednom trenutku, ugledao je jahače.

Nije ih čuo kada su se približavali.

Gotovo neprimećeni, ujahali su u grad.

Tek što ih je ugledao, odjeknuli su prvi hici.

Hejvud skoči. Onako bunovan, dograbi pušku. Pogledao je prema ćeliji.

Nolan Trajbl je ustao sa ležaja i stao tik uz gvozdene rešetke.

— Ko su? — upitao je šerif Džeksona.

— Filip Rajder i njegovi drugari.

Već u sledećem trenutku, vrata šerifove kancelarije treskom su se otvorila.

Hejvud i Džekson su morali da pucaju, jer su i četvorica momaka pucali.

Obojica su našli zaklon; šerif iza ormara, a Brajd iza zida koji je delio kancelariju od hodnika sa ćelijama.

Pucnjava je bila žestoka.

Odjednom, čuo se krik, i jedan od četvorice je pao. Bio je to Aron Haskins.

Trojica preostalih naglo se okrenuše, uzjuriše iz kancelarije i uzjahaše konje.

Već se čuo topot njihovih konja.

Džekson izađe iz zaklona.

— Hejvude, jeste li čitavi? — uzviknuo je.

Čuo je kako stari šerif stenje. Prišao mu je.

Ugledao je ranu na njegovoj butini.

U međuvremenu, na vratima se pojavilo nekoliko ljudi. Džekson im je doviknuo:

— Brzo dovedite lekara! Šerif je ranjen! Izlazite odavde! Gde ste bili dok je trajala pucnjava?!

Izgurao je ljude i zatvorio vrata.

Ubrzo je stigao doktor.

Pošto je pregledao šerifovu ranu, Džekson ga upita:

— Da li je opasno po život?

— Pa, rana je prilično duboka, ali šerif je žilav. Izvući će se.

Izvadio je iz torbe i alkohol, očistio ranu i previo je.

Šerif je stisnuo zube i nastojao je da bude miran.

— A ja sam očekivao starog Rajdera ... Ko bi rekao da će momci biti toliko drski. Došli su, očigledno, da oslobode svog druga, ali su pobjegli kada je jedan od njih pao.

— Doktore — rekao je Džekson — dovedite nekog, da odnesu leš ovog bandita. — Lekar izađe.

Onda je Džekson krenuo prema ćeliji.

Pre nego što je stigao do nje, zastao je. Nolan Trajb je ležao na tlu, ne mičući se.

Oko njega, širila se lokva krvi.

— Hejvude! — viknu Džekson.

— Jeste li vi pucali u zatvorenika?

— Otkud vam ta ideja?

— Onda su ga oni ubili. Nisu došli da ga izvuku iz zatvora, nego da ga ubiju!

Džekson izjuri napolje.

Uzjahao je konja i poterao ga. Odlučio je da pođe za trojicom divljih momaka.

Njihovi konji bili su oznojani kada su stigli, i verovao je da će ih sustići.

Nakon desetak minuta galopa, Džekson ih je ugledao u daljini.

I oni su videli njega.

Odmah su pucali, ali se nisu zaustavljali.

Džekson nije hteo da puca jer je znao da je razdaljina prevelika i da ih ionako ne bi pogodio. Samo bi uzalud trošio municiju.

Ali, gde je treći? Video je samo dvojicu.

Setio se da je odjeknulo nekoliko hitaca kada su momci bežali iz grada i da je, jureći za njima, video nekolicinu građana sa oružjem u rukama.

Možda su oni dočekali jednog. Video je, zapravo, samo mladog Vilija Vortonai Filipa Rajdera.

Gonio je konja, da bi im se više približio. Nije se plašio njihovih metaka, jer su mladići pucali nasumično, nemajući vremena da nišane.

A onda je video kako im u susret dolaze dva jahača. Kada su se približili jedni drugima, zastali su.

Džekson je video kako su ona dvojica, koji su naišli iz pravca Rajderovog ranča, sjahali. Potom su sjahali i Filip i njegov drug.

Prepoznao je predradnika Prejsera. Drugog nije prepoznao. Njih dvojica vezaše ruke obojici mladića, i posle toga im pomogoše da se popnu u sedla.

Njihovi konji krenuše prema ranču, a predradnik i drugi kauboj pojahali su u susret Džeksonu.

Kada su se sreli, predradnik je rekao:

— Eto, našli smo Filipa. Sada znamo gde je.

— Bili su u gradu. Ubili su Nolana Trajbla i ranili šerifa Hejvuda — obavestio ga je Džekson.

— Dovraga! A gde su druga dvojica?

Haskinsa sam u pucnjavi ubio ja, a drugog je dokačio neko od građana.

Džekson je nanišanio na predradnika, koji je ruku približio svom koltu.

Prejser reče:

— Umalo si ti dokačio Filipa! Mi smo na ranču čuli pucnjavu i došli smo. Hteli smo da vidimo šta se događa. To nam niko ne može zameriti, šerife. A kada si već ovde, pozvaćemo te da budeš Rajderov gost.

— Hvala na pozivu, ali imam druga posla — odgovorio je Džekson.

Odjednom, našao se na nišanu Rajderovih ljudi. Predradnik mu je oštro rekao:

— Nemaš drugog posla i odmah polaziš sa nama!

Džekson je bio u nedoumici šta da uradi. Prejser ga je mogao i ubiti a da to niko ne može da spreči.

Lagano, stavio je svoj revolver u futrolu. Time je dao znak Prejseru i drugom kauboju, da i oni sklone oružje.

Ali, to se nije dogodilo.

Drugi kauboj je priterao svog konja uz Džeksonovog, a onda je snažno zamahnuo i drškom re-

volvera udario Džeksona u glavu.

Ovaj pade sa konja.

Kauboј sjaha.

Pride Džeksonu i uperi revolversku cev u njegovu glavu. Prst je već počeo da mu se savija oko obarača.

— Što to radiš, Makse?! — uzviknuo je predradnik. — Ostavi se gluposti! Povešćemo ga na ranč.

— Šta sada izvodiš, Vese? Pusti me...

— Ko bi rekao da bi ti bio u stanju da pucaš u jednog šerifa?!

Kauboј, kog je predradnik oslovio sa »Makse«, počeo da se smeje.

— Nemoj da izigravaš, Vese. Zar misliš da nisam video kod tebe onaj sat? Ko mi kaže o pucanju u jednog šerifa...

Predradnik je ćutao. Očigledno mu se nije svidalo ono što je Maks rekao.

— Ipak ćemo ga živog odvesti na ranč! — rekao je.

Džekson je podigao glavu.

Video je kauboја iznad sebe.

Snažno je zamahnuo nogom i udario ga u ruku. Kauboј ispusti revolver.

Već u sledećem trenutku, Džekson je osetio udarce obojice Rajderovih ljudi.

A onda je izgubio svest.

Kada je ponovo došao k sebi, video je da je u Rajderovoj kući.

Za štolom, sedeo je Filip, a pored njega je, namrgođen, stajao stari rančer. Mladić je imao modrice po licu.

Bio je tu i Maks. Predradnik je stajao pored vrata.

— Govori, gde ste sklonili novac! — vikao je Stenli Rajder besno.

— Već sam ti rekao da mi ništa nemamo s tim! — odgovorio je Filip.

Rajder dade znak predradniku, i ovaj pride mladiću i udari ga nekoliko puta.

Mladić pade.

— Diži se, nitkove! — naredi mu otac.

Filip se podiže. Brišući krv sa lica, on reče:

— Ves nema pravo da me tuče!

— Ima, ima! Bolje da te tuče on nego ja, jer koliko sam ljut, mogao bih te ubiti! — odvratio je rančer. — Dakle, gde je novac?

— Nema nikakvog novca, a ono što sam imao, dobio sam na kartama, u Latkinu.

— Lažeš! Dobio si na kartama baš onog dana kada je opljačkan voz u Latkinu! Vese, nastavi!

Predradnik je opet nekoliko puta pesnicom udario mladića u lice.

Sada je Filip hteo da se baci na predradnika, ali ovaj ga je dočekao i udario tako jako da je mladić odleteo i udario telom u zid.

— Govori! Hoću da znam gde je novac. Da ga uzmem i predam šerifu.

— Misliš li da će stvar tako biti rešena? — upitao je Filip.

— Ja ću mu novac dati i zatražiću od njega da stvar smatra okončanom.

— Nemoj mu verovati!

— Umukni! Ako bude dao reč, on će je i održati, jer je pravi čovek, za razliku od tebe! Znaš li ti uopšte šta je čast? Šta je dostoj-

janstvo?! Govori, koliko novca ima i gde ste ga sklonili?!

Filip pogleda kroz otvoreni prozor.

U sledećem trenutku, bio je napolju.

Maks pride prozoru i ispruži ruku u kojoj je držao revolver.

— Nemoj da pucaš! — naredio mu je rančer. — On ionako neće stići daleko.

Džekson je posmatrao neprijatnu scenu. I da je hteo, ništa nije mogao preduzeti, jer su mu bile vezane i ruke i noge.

Video je Maksa kako izlazi na vrata.

Onda je rančer rekao Džeksonu.

— Morate me shvatiti, šerife. Celog života sam teško radio, a sada ovo. . . Ispostaviće se da je sve bilo uzalud.

— Shvatam vas, ali shvatite i vi mene. Radi se o ubistvu — rekao je Džekson.

Spolja se čuo pucanj, a onda je i predradnik izašao. Napolju je već uveliko bio mrak.

Džekson upita rančera:

— Ko je ubio Milforda?

— Onaj ko će ubiti i vas, ako ne pristanete na moju ponudi, šerife.

Uto se na vratima pojavi predradnik.

— Pobegao je! — obavestio ga je.

— Idite za njim, nađite ga i vratite ga kući. Ovoga puta ću ga svezati i više neće moći da beži. . . Posle toga, saslušaćemo Vilija. Taj će morati da kaže nešto. Vese, ti ostani zasad ovde. Ne, čekaj. . .

Rančer je bio van sebe od gneva.

— Dovedite mi Vilija!

Ubrzo potom, u hol velike kuće bio je doveden mladi Vili Vorton. Bio je vezan.

— Gde ste sklonili novac? Govori! — vikao je Rajder.

Uto ga Džekson upita:

— Zašto pravite razliku među njima? Sina ste saslušavali slobodnog, a ovaj momak je vezan.

Rajder nije obraćao pažnju na njegove reči.

— Ništa ne znam — rekao je mladić. Na to ga je Rajder udario pesnicom u lice.

— Zašto zlostavljate tog mladića? — opet je pitao Džekson. — Ako sam dobro shvatio, vaš sin je bio zadužen i zbog njega su opljačkali voz. On je trebalo da vrati dugove.

Sada se Rajder okrenu prema njemu.

— Šta ste time hteli da kažete? Da je moj sin najgori od svih njih?

— Valjda je i vama jasno da je pljačka bila njegova ideja. Šta mislite, da li bi vaš sin, da je dobar i pošten, naseo momcima i prihvatio da učestvuje u pljački? Ne. Predlog je potekao od njega, budite uvereni u to. On dobro zna ko je i ko će biti jednog dana. Zna da ga vi štitite i uradiće sve da dođe do više novca. Posle će naslediti ranč i opet će raditi ono što on bude hteo da radi.

Maks, koji se u međuvremenu našao pored Džeksona, reče:

— Gazda, ovaj mnogo priča.

Džekson se zagledao u predradnika, koji je neprimetno izvukao sat. Stajao je tako da ga je samo Džekson mogao videti.

Onda predradnik pride mladom Vortonu.

— Hajde, govori, nisam raspoložen da se tučem.

— Dakle? — insistirao je rančer.

Mladić odgovori:

— Zarekli smo se da nikada nikome nećemo pričati o tome. . . I da ćemo jedan drugome pomoći u slučaju opasnosti.

Džekson nije izdržao da ne kaže:

— Kao što ste pomogli vašem drugu Nolanu!

— Vi ste nam pokvarili plan! Mi smo računali da će tamo biti samo stari šerif. Hteli smo da oslobodimo Nolana. A kada smo ušli i shvatili da ste i vi tamo, znali smo da nam neće uspeti da ga izvedemo odatle. Šerifa smo hteli da uzmemo za taoca. Jer, osim njega, niko drugi ne bi preduzeo ništa protiv nas.

Rajder pride Vortonu.

— Sada vaša zakletva više ne važi. Ubili ste Nolana, Kejl i Haskins su takođe mrtvi. Možeš da govoriš.

— Zakletva važi sve dok je i jedan od nas živ.

— Ne vredi — rekao je Maks.

— Taj ništa neće reći. Tvrd je kao što je bio Milford, kao što je sada i Džekson.

— Ali ja hoću da znam istinu!

— vikao je Rajder. — Moram da znam, da čujem da je moj sin bio uvučen u tu prljavu igru! Da ju je drugi smislio!

Ljut preko svake mere, rančer pride mladiću i počeo da ga udara. Udarao ga je sve dok se ovaj nije onesvestio.

Padajući, udario je glavu o sto.

Kada se, opružio po podu, Maks ga je pogledao i rekao:

— Ovoga skoro nećete moći da saslušavate, gazda. . .

— Iznesite ga!

Predradnik i Maks uhvatiše mladića za ruke i noge i izvukli su ga iz kuće.

Rančer je stao pred Džeksona. Direktno mu je rekao:

— Možete da birate između dve mogućnosti: da uzmete novac koji vam nudim pa da vas pustim da odjašete ili. . .

Džekson ga prekide:

— Ili će se dogoditi još jedno ubistvo. To ste hteli da kažete? Pazite, Rajdere, od svega toga nastaće niz, lanac.

— Kakav lanac?!

— Moj pretpostavljeni zna gde sam. I u Dirbernu se zna ponešto. I posle mene će neko doći i postavljati određena pitanja, kao što smo ih postavljali Milford i ja.

— A ko može da dokaže da ste vi trenutno ovde, na mom ranču?

— Možda neko od vaših ljudi. Rančer se nadmeno nasmejao.

— Varate se. Moji ljudi su pouzdani. Dobijaju platu kod mene iako za sve njih nema posla.

— To su sve vaši revolveraši, zar ne?

— Opet se varate, Džeksone. Slažem se sa vama da imam nekoliko ljudi koji nisu baš pravi kauboji i na koje u svako doba mogu da računam kao na saradnike, ali većina momaka koji su zaposleni na ranču zaista su kauboji i ni sa čim drugim nemaju nikakve veze.

— Vi znate najbolje.

— Slušajte, šerife. Ono što se dosad dogodilo, ne može da se poništi. Zato, bilo bi bolje za vas da još jednom razmislite o mojoj ponudi.

Džekson je počeo da razmišlja.

Gledao je u Rajdera i pitao se da li bi ga ovaj zaista pustio da ode, kada bi on prihvatio njegovu ponudu — da uzme novac koji su momci opljačkali.

Da je prihvatio one dve hiljade, koje mu je nudio predradnik, u Rajderovo ime, možda bi ga pustili da ode.

Međutim, sa sumom koja je sigurno višestruko veća, verovatno bi ga negde sačekali i ubili.

Tako bi imali dvostruku korist.

Prvo, nestao bi za njih nezgodan svedok, a drugo u njihovim džepovima ponovo bi se našla lepa suma.

Kada bi, opet, prihvatio ponudu i uzeo novac, to bi se moglo smatrati mitom.

Kao šerif koji je dozvolio da ga prekršioc zakona potplate, ne bi više mogao da se vrati u Haston.

Ipak, kada je pomislio da može da bira samo između primanja novca i smrti, počeo je da razmišlja o tome kako da nadmudri Rajdera.

Mogao bi se napraviti da ga taj novac zanima, i uzeti ga, pa tobože odjahati prema granici sa Teksasom, kao da namerava da pobegne u Meksiko.

Negde usput bi u Haston poslao telegram, gde bi javio šta se dogodilo i da je novac uzeo samo zato da bi izvukao živu glavu.

Vratio bi se u Haston, predao bi novac, da se prosledi onome kome pripada, i za njega bi ta mučna priča zauvek bila završena.

U Haston bi javio i ono što zna, mada nije imao dokaze. Ali, možda bi neka veća ekipa uspešla da ih pribavi.

Jedino na šta je sada Džekson mislio bila je njegova bezbednost.

Nije želeo da kosti ostavi na tom prokletom ranču.

Najzad je progovorio:

— U redu, Rajdere, razmislio sam. Gledajte da se pronađe sakriveni novac. Ja ću ga uzeti, ali vam ne mogu garantovati da neko drugi neće nastaviti istragu. Najzad, o tome ne odlučujem ja. . .

— Meni je važno da vi odustanete! — odvratio je Rajder — A od vas zahtevam da s tim novcem odete u Meksiko. To ćete morati da mi potpišete.

— Potpisaću.

Uto su se Prejser i Maks vratili.

— Vezali smo ga za kola, u štali — obavestio je gazdu njegov predradnik.

— Dobro ste uradili. . . A ja sam šerifu ponudio sav novac koji su momci sakrili.

— Sav?! — začudi se predradnik.

— Da. Zašto te to čudi?

— Mislim da je to previše — odgovorio je Prejser. — Bilo bi dovoljno i mnogo manje.

I Maks se umeša u razgovor:

— Svako bi na tako lak način voleo da dođe do ogromne sume novca.

— Zahtevam od njega da ode u Meksiko i da se ne vraća — obavestio je Rajder dvojicu svojih ljudi.

— Dobro ste uradili, gazda — rekao mu je predradnik. — Ako budemo imali sreće, a on nesre-

ću, neko će ga na tom putu napasti i opljačkati. A možda i ubiti. Tako nešto često se događa u ovim krajevima.

Predradnik pride Džeksonu.

Kad je zastao tik ispred njega, razvukao je usta u cinični osmeh.

Malo je povukao peš jakne, tako da je Džekson opet mogao videti onaj sat.

Predradnik je po svoj prilici očekivao od njega da počne da govori o satu, ali Džekson to namerno nije uradio.

Uto Maks reče:

— Znam! Čim Filip bude na ranču, i mi ćemo znati gde je novac.

— Mi nismo pošli da tražimo Filipa, jer su mnogi već otišli da ga traže. Ipak, plašim se da će Filip uspeti da pobegne. Uzeo je najboljeg konja. Ko zna u kom pravcu je odjahao. Ako mene neko pita, ja bih ga tražio u Grinvud planinama. Tamo ima mnogo mesta za skrivanje.

— Da. . . Vese, ti bi ipak mogao da odeš da ga tražiš. A i na ranču neko mora ostati. Momci su na pašnjacima, i ovde tako reći nema nikoga. Makse, ti ostani na ranču.

Maks izađe.

Rančer pogleda kroz prozor, u mrak.

— Kada se momci budu vratili, šerif neće biti tu. . . — rekao je.

Predradnik je gledao u njega kao da očekuje dodatna objašnjenja.

Rančer nastavi:

— Reći ćemo da je pobegao. Usput je, razume se, mogao da naleti na bandite, a oni su ga ubili. . . Vese, dobro je što smo

Maksa poslali napolje. Što manje njih bude upućeno u naše poduhvate, to bolje. Ono što znamo ti i ja, Vese, niko više ne mora i, čak, ne sme, da zna!

*

Dugo su ćutke jahali kroz noć.

Brajd Džekson je s vremena na vreme pogledavao u predradnika. U početku nije znao šta da misli o njemu, ali je postepeno shvatio njegove namere.

Odjednom, predradnik je upitao:

— O čemu razmišljaš, Brajde?

Džekson opet postade gorko svestan svojih vezanih ruku. Ipak, rekao je istinu:

— Mislim na onaj prokleti sat, Prejsere. Šta misliš, šta bi se dogodilo da sam tvom gazdi rekao o tvojim namerama da njega uvališ u nevolje, zbog sata? Sve si namestio tako kao da je on ubica. . .

Predradnik se glasno nasmejao.

— Znaš šta bi se dogodilo? — upitao je. — Namrtvo bih te prebio pre nego što bi završio rečenicu. Osim toga, siguran sam da ti Rajder ne bi verovao.

— Pa, ne bih na tvom mestu bio baš tako siguran — odvratio je Džekson.

— A zašto, onda, nisi to rekao mom gazdi? — upitao je predradnik.

U njegovom glasu bilo je prizvuka prkosa.

— Zato što sam znao da ćeš se okomiti na mene. Sada znam, ti si ubio Milforda. Preostalo mi je samo da saznam zašto to ubistvo hoćeš da prikačiš Rajderu,

time što tvrdiš da si lično od njega dobio sat.

— I jesam. Milfordu je taj sat ispao iz džepa, i onda ga je Rajder uzeo i dao meni.

— Ipak, celu tu priču nisi mi ispričao zbog toga. Postoji neki drugi razlog.

— Znaš, kada me je Rajder poslao u Dirbern, sa one dve hiljade dolara, mislio sam da mu nisu na mestu sve daske u glavi. Zaista je tada nameravao da te pusti da odeš s tim novcem. I, verujem mu da je mislio da će ti me uspeti ponešto da izmeni, u svoju korist. No, bez obzira na ono što sam ja mislio, radio sam onako kako mi je on naredio da radim. Osim toga, ljudi uvek slušaju njega a ne mene. On je gazda, to se zna. Moja namera je bila da ti nekako dam do znanja da je on čovek kog treba da uhapsiš i očekivao sam da to uradiš i da odmah i znaš zašto si to učinio.

— I, kažeš da smo onom prilikom, kada si mi nudio dve hiljade i servirao onu priču, bili sami i da niko nije čuo naš razgovor?

— Čuo nas je samo jedan čovek, šerife. I, to jedan koji obično nikada ne promaši.

Stvari su pred Džeksonovim očima postajale sve jasnije. Sada je bio uveren u to da je Prejser produžena ruka rančera Stenlija Rajdera, da je on zapravo jedan hladnokrvni ubica. Rančer i on su bili par, tandem, i niko, pa ni Maks, koji je takode bio blizak gazdi, nije smeo da zna šta njih dvojica sve rade.

Iznenada, Džekson upita:

— Koliko si dobio za ubistvo šerifa Milforda?

— Prilično. Ali, gazda je spreman da za tebe da još više, jer si opasniji za njega nego što je bio Milford. Možda ti je sada jasno i to zašto sam ti dao toliko vremena. Kada sam te, prilikom tvog dolaska na ranč, prepoznao, a to je bilo u trenutku kada sam čuo tvoje ime, tamo u kaubojskoj daščari, još nisi vredeo toliko koliko sada vrediš. Zato sam te i pustio da odjašeš. Znao sam da će ti se vrednost ubrzo povećati.

Odjednom, predradnik zaustavi konja.

Mesečina je osvetljavala okolinu i dobro se videlo nadaleko.

— Dovoljno smo odmakli od ranča — konstatovao je Ves Prejser.

— I mene će, znači, neko naći sasvim slučajno, kao što je nađen ubijeni Milford — mirno je rekao šerif Džekson.

— Ne, tebe neće naći — odvratio je predradnik.

— Otkud si tako siguran?

— Otud što ćeš sada ti samome sebi iskopati grob. Ja ću te pokopati, i niko te neće naći. Sada mi reci ko je zapravo našao Milforda?

Šerif pogleda u predradnika. Primetio je da je napet; to se moglo zaključiti po njegovom držanju.

— Voleo bi to da znaš? — nasmejao se Džekson, iako mu nije bilo do smeha.

— Hajde, reci.

— Mnogo si radoznao... — povećavao je Džekson Prejserovu napetost.

— Da li si ga ti video... mislim, posle... — pitao je predradnik.

— Da, video sam ga. Ali, zapamti, nikada nećeš saznati ko

ga je našao i doneo u Haston. Ja ti to neću reći, niti će ti reći iko drugi.

Predradnik, ljut, izvadi iz skabarda pušku. Držao ju je u ruci izvesno vreme, a onda se predomislio, i vratio je u futrolu.

Iz sare je izvadio nož i presekao konopac kojim su bile vezane Džeksonove ruke.

Kad je to uradio, Prejser je munjevitom brzinom izvadio kolt i svog konja poterao malo natrag.

— Zbog Filipa je sve to... da nije njega, ni mi se ne bismo uvalili u sve ovo... — rekao je kao da se pravda.

— Time što si rekao nećeš olakšati savest. Prejsere. Uostalom, ja ionako ne verujem da si po zanimanju kauboj. Sumnjam, čak, da si ikada radio kao kauboj.

Predradnik skide sa sedla kratak ašov i baci ga prema Džeksonu.

— Nema potrebe da se priča i objašnjava — odvratio je nervoznim glasom. — Tebi je ionako svejedno. Ništa više nema važnosti za tebe.

Džekson je sjahao i sagnuo se da podigne ašov. Kada se ponovo uspravio, video je da je Prejser uperio svoj kolt u njega, da ga drži na nišanu.

Sada je Džekson oštrim glasom rekao:

— Malopre si pomenuo Filipa. Ali, reći ću ti nešto: tebe se taj momak ne tiče, nije te briga za njega, misliš samo na novac koji ćeš dobiti od njegovog oca. Ti si običan unajmljeni kriminalac. Možda se čak nadaš da će posle mene ovamo dolaziti još mnogi i da će za tebe biti posla, tačnije

rečeno, zarade. U Dirbernu niko ne sumnja u tebe, a ovde, na ranču, niko osim Rajdera ne može posvedočiti o tvojim prljavim poslovima. Možda se potajno nadaš da će taj ranč jednoga dana biti tvoj?

— Blizu si istine, šerife. Jer, Rajder će zbog sina davati novac sve dok ga bude imao. Plaćaće dok bude imao novca, a ja ću samo malo da pripomognem... A sada, dosta priče, počni da kopaš, šerife!

Predradnik je, neočekivano, ćučnuo.

— Šta je? — upitao ga je Džekson. — Umoran si? Koliko noći nisi spavao? Dve, tri?

Da bi pokazao da nije umoran, predradnik se podigao. Ipak, videlo se da jedva stoji na nogama.

Džekson je počeo da kopa.

Činio je to beskrajno lagano. Iskopanu zemlju bacao je u stranu. Namerno je sve to radio usporenim pokretima, čime je samo iritirao predradnika.

Baš je neprijatno kada čovek tako dugo mora da bude na nogama, kao ti, Prejsere. Oči ti se sklapaju. Zaspao si pre nego što ja...

— Umukni i kopaj dalje! — besno je uzviknuo Prejser. — I, nemoj da praviš tako duge pauze!

— Dobro znaš da se nikome ne žuri u smrt — rekao je Džekson i mislio na to kako da još više odloži kopanje sopstvene ruke. — A, koliko ćeš dobiti za ovo?

Predradniku je odgovaralo da priča, kako bi ostao na oprezu. Odgovorio je:

— Zasad to još ne znam, jer sve zavisi od toga koliko glatko će stvar proći.

U tom trenutku, predradnikov konj zarza.

Džekson se okrenu i pogleda.

— Samo se ničemu nemoj nadati, šerife! — opomenuo ga je Prejser. — Bez obzira na to da li će neko naići ili ne, da li će se nešto dogoditi ili ne, ja još imam vremena da pucam u tebe. Ništa ti neće pomoći da se izvučeš.

Predradnik je na sekund okrenuo glavu, da oslušne. Džekson je znao da je njegov dželat postao nesiguran, i morao je za sebe izvući korist iz toga.

Iznenada, predradnik upita Džeksona:

— Jesi li ti ovamo došao sam?

— Video si da sam došao sam — nasmejao se Džekson, namerno govoreći tonom kao da se šali.

To je još više onespokojilo umornog predradnika.

Opet se okrenuo; napregnuto je oslušnuo i ponovo se njegovo lice našlo pred Džeksonovim, pre nego što je ovaj išta mogao da preduzme.

Džekson ga je i dalje zadirki-vao:

— Tako brzo ništa nisi mogao da vidiš — rekao je.

Već prilično iznerviran, Prejser povuče konja malo unazad i levom, slobodnom rukom, zatvori mu nozdrve.

Konj se prope i zaništa, te naglo povuče glavu u stranu, povukavši za sobom i Prejserovu ruku.

U trenutku, predradnik je bio toliko obuzet konjem, da nije gledao u Džeksona.

Ovaj je znao da tih nekoliko sekundi za njega predstavljaju jedinu šansu da se izvuče živ iz te opasne situacije.

Zavitlao je ašov prema Prejseru. Ovaj je to primetio, ali prekasno. Nije uspeo da izbegne smrtonosni udarac oštrog gvožđa usred čela.

Kriknuo je, pao i opružio se na zemlji. Još nekoliko puta trgnuo je nogama, a onda se zauvek umirio.

U isto vreme, na Rajderovom ranču, mladi Vili Vorton pokušavao je da se oslobodi konopca kojim je bio vezan za kola, u šta-li.

Ubrzo je stigao i rančer.

Ponovo je počeo da ga ispituje o tome gde je sakriven opljačkani novac.

Mladić je uporno ćutao.

Kada je shvatio da Rajder neće odustati, upitao ga je:

— Kakve koristi ću imati ako vam kažem gde je novac sakriven?

— Moći ćeš da odjašeš kuda hoćeš — rezignirano je odgovorio rančer. — Bićeš slobodan. Dakle, gde je?!

— U Grinvud planini...

— Ona je velika i taj odgovor ne znači mi ništa — odvratio je Rajder. — Budi precizniji.

— Teško je objasniti... Ide se do određenog mesta, do jedne raskrsnice, zatim do jedne stene koju mi, koji smo bili tamo, lako možemo prepoznati, onda sledi jedan mali klanac, i kada se prođe kroz njega ide se do jedne male šume...

— Bestraga! Ništa mi nije jasno! — uzviknu Rajder.

— Ne znam kako drugačije da vam objasnim...

— Koliko novca ima tamo?!

— Petnaest hiljada dolara. Filip je uzeo one tri hiljade, koje je dugovao kockaru, dve hiljade nam je razdelio... Ostalo smo sklonili. I ono što smo imali, Haskins nam je uzeo, na kartama...

— Čija je bila ideja da se op-ljačka taj novac? — upitao je Rajder.

— Filipova. On je i saznao da će u tom poštanskom vagonu biti veća suma novca. Doneo je odluku da dođe do njega, i to zato da vi ne biste saznali da on nekomeuguje veću sumu novca.

Rančer je bio van sebe.

Najpre je rukom udario mladića u lice, a onda i drškom revolvera, stalno vičući:

— Reci da to nije bila Filipova ideja! Vi ste sve to smislili i izveli! Onaj Haskins, ili Martins! Oni stariji i pokvareniji! To Filip nije mogao... Reći ćeš da je to Haskinsova ideja!

Vikao je i postajao sve više razjaren.

Najzad je, sav crven u licu, uperio revolver u mladića.

— Filip to nije uradio, jesi li čuo?! On je samo čuvao konje!

— Nije, gazda, bilo tako. Filip je napravio plan, on je prvi ušao u vagon, on je i pucao. Možeš me ubiti, ali sve se upravo tako odigralo.

Rančer se preznojavao.

Opet je mislio na sina.

Odjednom je rekao:

— Ako požurimo, stići ćemo tamo pre njega. On je otišao tamo! Mi ćemo prečicom!

Mladić je gledao u Rajdera, Nije mu verovao.

Kada je video da rančer vadi nož kojim će preseći konopac

vezan oko njegovih ruku, Vili Vorton je već smislio šta će da uradi.

U trenutku kad su mu ruke i noge bile slobodne, mladić je nogom pokušao da izbije nož iz Rajderove ruke.

Ovaj je brzo reagovao.

Ispružio je ruku u kojoj je držao revolver, i opalio.

Pogodio je Vilija u glavu.

Mladić se zatetura i pade, i pri tom obori petrolejku, koja je gorela nedaleko od njega.

Slama buknu.

Rajder izjuri iz štale.

Osetivši vatru, konji u koralu su se uznemirili i počeli da ruše ogradu, bežeći dalje od plamena koji im se približavao, šireći se iz štale.

Rančer je stao da osmotri situaciju.

A onda je ugledao jahača.

Nije mogao jasno da ga vidi, jer su mu oči bile zaslepljene vatrom.

Kada mu se jahač približio, rančer je razrogačio oči, kao da vidi utvaru.

— Šerife! — uzviknuo je. — Ot-kud vi?...

— Vaš predradnik je bio previše umoran. Kada šalžete na zadatak nekog svog čoveka, morate voditi računa o tome da bude odmoran i koncentrisan — odvratio je Džekson. — Trebalo je da ga pustite da odspava nekoliko sati.

Rajder napravi nekoliko koraka prema Džeksonu. Onda vide oružje koje je bilo upereno u njegove grudi.

— Šta hoćete od mene? — upitao je. — Imam dovoljno problema sa Filipom...

— Došao sam ovamo, kod vas, jer ste vi, Rajdere, naručili ubistvo!

— Ja?!

— Da. Mislim na Milforda.

— Nisam ga ja ubio, šerife!

— A ja nisam ni tvrdio da ste ga lično ubili. Naručili ste, i platili, njegovo ubistvo. Uhapšeni ste! Idemo u kuću, da vas saslušam. Plamen neće skoro zahvatiti i nju!

— Moram prethodno da pustim konje i goveda, da ne izgore — rekao je Rajder.

— Pustite ih, ali pre toga bacite revolver!

Rajder spusti svoj kolt na zemlju.

Onda je krenuo prema koralu. Džekson ga je pratio, držeći ga na nišanu.

Kada je rančer stigao do koralu i otvorio kapiju na ogradi, konji su pojurili kao mahniti.

Jedan je oborio Rajdera, i ovaj je pao. Onda je konj prešao preko njega. Naišli su ostali. Svi su gazili preko rančerovog tela.

Iako je bio blizu, Džekson ništa nije mogao da učini za njega. Od pomahnitalih i preplašenih konja, koji su instiktivno bežali od vatre, nije mogao da se približi nesrećnom rančeru.

Plamen se sve više širio.

Džeksonu nije preostalo ništa nego da napusti ranč.

Onda je ugledao jednog jahača.

Nije se sećao da ga je ranije video na ranču. Čovek je zabezeknuto gledao u štalu koja je već bila srušena, dok se vatra već počela širiti i na ostale zgrade.

— Gazdu su ti pregazili konji — rekao je.

— A gde je Ves? — upitao je mladi čovek.

— Svi su mrtvi... — odgovorio je Džekson. — Kako se zoveš?

— Mek... Znači, opet je Filip bio lukaviji od ostalih. Sklonio se kod Dejкера. Stari lovac i njegova ćerka su njegovi taoci. Čudno... Ta devojka ga je želela za sebe, a sada će da ga proklinje.

— Gde su kauboји? — upitao je Džekson.

— Rasporedili su se sa obe strane klanca. Filip je u klopci. Iznenadili smo ga kada je uzeo sakriveni novac, ali uspeo je da nam umakne. Od gazde smo dobili naređenje da ga živog vratimo kući i zato nismo pucali u njega. Onda se sklonio kod Dejкера... Hoćete li nas sve uhapsiti?

— Sve zavisi od toga koliko ste znali i koliko ste učestvovali u onome što je u suprotnosti sa zakonima.

— Šerife, ja sam ubeđen da od nas kauboја niko ništa nije znao.

— Zar ni to ko je ubio šerifa Milforda?

— Ni to.

— Ali, Maks to sigurno zna?

— Ne verujem... Maks je bio Vesov prijatelj, ali ne verujem da je išta znao. Možda je, ipak, bio u toku sa nekim stvarima, za razliku od nas kauboја, ali siguran sam da to nije bilo mnogo.

— Gde je on?

— U klancu, sa ostalima. Šta će sada biti sa rančom, šerife? — upitao je kauboј.

— Vidiš da je gotovo s njim, Mek. Nema više ranča, sve je pri kraju... Ni vi kauboји nemate više gde da radite, niti za koga da

radite. Inače, želeo bih da porazgovaram sa Maksom. Možda on ipak zna nešto. Hajde sa mnom...

U međuvremenu, bilo je sasvim svanulo.

Odjahali su u klanac.

Čim su stigli do grupe kaubojja, Mek im je sve ispričao.

— Gazdu su pogazili konji, video sam svojim očima. Šerif kaže da je i Ves mrtav. Ranč je izgoreo, Vili je ubijen. Šerif je rekao da će nas pustiti da odemo i potražimo posao.

— Tako je — reče Džekson. — Mek, idi na drugu stranu klanca i ispričaj momcima ovo isto. Idite i tražite sebi posao. Možda ćete ga još naći.

Maks je ležao pored jedne stene, teško ranjen. Stenjao je i ječao.

Jedan od kauboja je rekao:

— Filip ga je pogodio... Maks mu se previše približio... Kad-tad Filip mora izaći iz kolibe. Hoćete li da vam pomognemo, šerife, da ga uhvatite?

— Bolje idite. Pokušaću sam da izađem nakraj sa njim — odvratio je šerif.

Prišao je Maksu i pogledao ga. Čovek je bio u agoniji i nije bio u stanju da govori.

Bili su to poslednji minuti njegovog života. Džekson je znao da od njega ništa neće saznati.

— Sačekajte da izdahne, pokopajte ga i onda odlazite iz ovoga kraja! — rekao je kaubojima.

Onda je lagano krenuo prema Dejkerovoj kolibi.

Držao se stena i gustiša sve dok se nije prilično približio kolibi, sa čije je dve strane bila čistina.

Još uvek skriven, Džekson je viknuo:

— Izlazi, Filipe, ovde Džekson!

Ubrzo je čuo odgovor:

— Ako hoćeš nešto od mene, dođi!

— Svi su mrtvi, ranč više ne postoji, a kauboji su upravo odjahali!

Filip nije odgovorio.

U unutrašnjosti kolibe, on je zlostavljao starog Dejкера, koji je, nemoćan i vezan, morao da podnosi izlive njegovog besa.

Devojka je plačnim glasom upitala:

— Šta ti je moj otac skrivio, kada ga tako zlostavljaš, Filipe?

— Šta mi je skrivio?! Trebalo mi je prilično vremena da shvatim — odgovorio je rančеров sin. — On je pronašao Milforda i odneo ga u Haston. Tražili smo ga ovde, ali ga nije bilo. Osim toga, bio je u Dirbernu istoga dana kad i mi... Sve sam povezao.

— Jesi li ti ubio šerifa? — upitala ga je Beti Dejker.

— Nisam, ali te se to ne tiče.

Gledajući u bisage sa novcem, stari lovac reče Filipu Rajderu:

— I, šta sada imaš od svega? Čuo si, tvoji su svi mrtvi. Nisam verovao da će Džekson sam uspeti da sredi tu bandu ubica i kriminalaca. Od njih si preostao samo ti. I tebe će uhvatiti.

Rajder pride starcu i snažno ga udari, tako da se prevrnula stolica na kojoj je ovaj sedeo.

— Nitkove! — vrisnu Beti.

Filip je ošamari.

— Sada si i ti protiv mene? — upitao je. — Zar nisi govorila da me voliš? Da se ne bih smejaio. Bolje bi bilo da si se priklonila kockaru, taj bi te zaista i oženio.

Beti se suznih očiju zagleda u mladića.

— Ti, znači, nikada nisi ozbiljno ni mislio na to da me uzmeš za ženu — procedila je tiho.

— Šta ti misliš o meni, mala Indijanko?! Da sam toliko lud?! Ne kažem, bila si mi dobra za nekoliko puta, ali mi nikada nije padalo na pamet da se oženim tobom.

Starac reče ćerci:

— Nisi mi verovala, Beti. Sada si to čula iz njegovih usta... — Onda se okrenuo prema Rajderu. — Vidiš, Filipe, koliko je bila luda. Znala je sve o tebi, a štitila te je i bila na tvojoj srani.

— To je sasvim normalno, stari. Vidiš kako je ovde? Bedno, smrdi. Htela je da se izvuče iz toga, iako je polu-Indijanka. Znala je da postoji i bolji život. I, zašto ne bi bila na mojoj strani?

Njihovo prepiranje prekinuo je hitac. Staklo se razbilo, a Filip je skočio u stranu.

Opet se približio prozoru.

Odjednom, Beti ga je posmatrala drugim očima. Ljubav i želja pretvorili su se u strasnu želju za osvetom. Beti nije mogla oprostiti Filipu što je nikada nije voleo i što joj je otvoreno, pred ocem kazao da je nikada ne bi oženio.

Gledala je u njegova leđa.

Onda je sa stola uzela nož i sklonivši ga iza leđa, prišla je ocu.

U trenutku kada je Filip ispružio ruku sa oružjem kroz prozor, Beti je presekla veze na očevim rukama.

— Tata, beži! — šapnula mu je.

Uto se Filip okrenuo i video starca na nogama.

— Beži ako hoćeš — rekao mu je — ali ne zaboravi da Beti ostaje u mojim rukama! Ja ću odavde otići, koristeći je kao štit!

Onda je Filip viknuo kroz prozor:

— Džeksone, ne približavaj se, ako hoćeš da Dejker i njegova ćerka ostanu živi! Njega ću upucati ovde, a Beti će mi sada osedlati konja i poći će sa mnom. Kada budem dovoljno daleko, videću šta ću sa njom!

Beti ga je zabezeknuto posmatrala, dok je stari Dejker nemo stajao, ne želeći da dovede u opasnost ćerkin život.

— Beti, izlazi i osedlaj mi konja! — viknuo je Rajder na devojkicu.

Ona izade i ode do štale.

Nikoga nije videla u dvorištu. Džekson je bio u blizini, ali se nije pokazivao.

Čuo se Filipov glas:

— Gde si, Beti, dovraga?! Zar ti je potrebno tako mnogo vremena da osedlaš konja?!

Onda je ugledao devojkicu kako izlazi iz štale, vodeći sa sobom osedlanog konja.

Išla je lagano, kao da okleva ili smišlja kako da nadmudri opasnog Rajdera.

Primetivši to, on viknu:

— Nemoj da izmisliš neki trik, jer ti neće koristiti! Ubiću i tebe i tvog oca! Ostavi konja pred kolibom i udi!

Beti nije preostalo ništa nego da posluša mladog Rajdera.

Ušla je u kolibu.

Rajder je stajao na vratima.

— Ti, stari, radi šta znaš, ali ne pokušavaj ništa protiv mene, jer od ovoga trenutka Beti je na nišanu mog revolvera. Evo, pogledaj...

Zario je cev revolvera u Betinu slabinu.

— Idemo! — rekao je i otvorio vrata.

Gurnuo je Beti napred.

— Nemoj da ideš brzo! — do-
bacio joj je.

U blizini, stojeći zaklonjen, Džekson je procenjivao svoje šanse.

Bilo mu je stalo do toga da uhvati Rajdera, ali ni po koju cenu nije u isto vreme hteo da rizikuje ni Betin, ni život njenoga oca.

Beti i Filip približavali su se osedlanom konju, stim što je on išao tik iza nje, zaklonjen njenim telom i držeći je na nišanu.

Odjednom, Beti upita:

— Da li si bisage sa novcem zaboravio da uzmeš, ili si ih namerno ostavio u kolibi?

Filip se u trenutku preznojao.

— Naravno da sam zaboravio, glupačo!

Ostavio ju je na trenutak i uleteo u kolibu.

Kada se pojavio, Beti je skočila na njega golih ruku. On je snažno udari i odgurnu.

Uto se začu Džeksonov glas:

— Stani! Ne mrdaj!

Ali, Filipu nije bilo ni na kraj pameti da stane. Skočio je u stranu, bliže konju, tako da je sada bio zaklonjen od eventualnog Džeksonovog hica.

Džekson doviknu devojci:

— Beti, uđite u kuću!

Ona ga poslušala.

U istom trenutku, nervozni Rajder opali u Džeksonovom pravcu.

Nije ga video, ali je bio toliko razdražen da nije ni razmišljao o tome šta radi.

Bio je zaboravio na oprez i sada je nasumice pucao na sve strane.

Pošto nije bilo odgovora, viknuo je:

— Izadi, Džeksone, da se naj-
zad boriš kao pravi muškarac!
Sada čekaš da potrošim municiju, pa da se okomiš na mene?!
Hajde, pojavi se!

To nije morao da ponovi.

Džekson je izašao iz zaklona.

Sa revolverom u ruci, počeo je da se približava Filipu Rajderu.

— Baci revolver! — naredio mu je.

— Nemoj me zasmekjavati —
ironično je rekao rančеров sin.
— Zašto ga ti ne bi bacio? I, zašto bih ja tebe poslušao, a ne ti mene?!

— Zato što sam ja šerif i zato što te sada hapsim! Hajde, podiži ruke!

Filip, umesto da baci oružje i podigne ruke, počeo da puca prema šerifu.

Bio je, posle svega, previše nervozan i uopšte nije mogao precizno da nišani.

Ljut što iz takve blizine ne može da pogodi metu, i dalje je pucao nasumice.

U međuvremenu, Džekson je ipak skočio u zaklon. Video je da Filipove ruke podrhtavaju i da on puca nasumice, ali nije želeo da ga pogodi neki zalutali metak.

Prestrašeno pogledavajući u kolibu, Filip odlučio da uđe unju.

Hodao je unatraške, prema vratima, i dalje pucajući u nevidljivu metu.

Onda Džekson uzviknu:

— Napraviš li još jedan korak, Filipe, pucam u tebe! Stani i baci oružje, sve je gotovo! Nemaš ni-

kakve šanse i biće bolje da se predaš!

Ali, Filip nije stao.

Nije ni išao prema kolibi.

Pojurio je u pravcu iz kog je dopirao Džeksonov glas. Ubrzo su se našli oči u oči.

Cereći se pobedonosno, mladi Rajder nanišani. Iza Džeksona bila je stena i on nije imao kud da uzmakne.

Da bi odbranio svoj život, morao je da puca.

Nanišanio je Filipovu desnu ruku, i pogodio je. Šaka se otvorila i iz nje je ispao revolver.

— Sada nećeš pucati u nenaooružanog čoveka — rekao je Rajder, gledajući u Džeksona.

Ovaj spusti ruku u kojoj je držao revolver.

Odjednom, Filip se sagnuo i iz čizme izvukao nož. Džeksonu nije bilo svejedno. Nije računao s tim da rančerov sin ima još koji adut u rukama.

— Šta kažeš sada, šerife — histerično se smejao mladi Rajder. — Silno si pogrešio što si se dao u potragu za mnom, i tu svoju grešku sada ćeš platiti životom!

Džekson je hteo da preduzme nešto, ali mu se Filip sve više približavao, a njegova ruka, u kojoj je držao nož, opasno se nadvila nad Brajdov vrat.

Šerif je hteo da privuče noge, da se zaštiti njima i da odbije zločinca, ali to nije bilo izvodljivo. A onda je Džekson sasvim jasno video svoj kraj.

Nož se približavao njegovom grlu...

U trenutku kada je Brajd Džekson očekivao udarac nožem, odjeknuo je hitac.

Video je kako ubičini prsti popuštaju, a onda kako nož ispada iz njegove ruke.

Filip Rajder se trže i pade sa šerifovog tela, koje je do pre dve sekunde tako čvrsto držao u klinču.

Džekson se polako uspravi.

S nevericom je gledao u lice mladog Rajdera; ono je bilo ukočeno. Obeleženo smrću.

Onda njegov pogled skrenu nagore; stari Dejker je još držao pušku i gledao u Džeksona. Iza njega, pojavi se njegova ćerka.

— Šerife, hvala vam na svemu — rekla je Beti. — Da nije bilo vas...

Džekson je tek tada počeo da oseća nespokoјstvo i strah od onoga što je moglo da mu se dogodi.

Odmahnuo je rukom.

— Ovde niko nikome ne duguje zahvalnost, gospođice Dejker. Bilo je veoma teško za sve troje. Podneli smo što-šta, ali sada je gotovo s tim. Na sreću, sve se dobro završilo za nas. Zločince je sustigla zaslužena kazna. Nego... hoćete li poći sa mnom u Haston?

I starac i devojka gledali su u njega kao da ne shvataju šta ih i zašto šerif pita.

— Šta ćemo u Hastonu? — upitao je Dejker. — Mislite, da vas otpratimo?

— Ne, pratnja mi nije potrebna. Mislim da više nemam koga da se bojim, bar što se tiče slučaja koji je upravo okončan... Radi se o nečem drugom. Vi, Dejkeru, treba da dođete u Haston da podignete novac koji vas tamo čeka.

— Novac? Kakav novac?! Nemojte me zasmekjavati, šerife. Ni-

kada nigde nisam ostavio novac i...

Džekson mu pride korak bliže.

— Zar ne znate da je za hvatanje Filipa Rajdera, živog ili mrtvog, raspisana nagrada od deset hiljada dolara?

Starac je najpre ukočeno gledao u Džeksona, a onda je pogledao u svoju ćerku.

I ona je iznenađeno posmatrala njega.

Onda su se oboje nasmejali.

Starac reče:

— Šerife, ja bandita nisam uhvatio. Za sve što je urađeno vi ste najzaslužniji i...

— Zaboravljate da sam ja samo obavljao svoju dužnost. Od samog početka moga rada na ovom slučaju vi ste doprinosili da se razreše ključni problemi. Molim vas, spremite se i podite sa mnom. Ako nećete vi, neka ide vaša ćerka.

Čim je taj slučaj bio rešen, Brajd Džekson je vratio značku i nastavio da radi svoj posao na ranču »Poni«.

Zavladao je mir, ništa nije narušavalo uobičajenu svakodnevicu Hastona i okolnih mesta.

A onda, jednoga dana, na Kolbergovom ranču pojavila su se dvojica ljudi koji su na prslucima imali značke saveznih šerifa.

Tražili su Brajda Džeksona.

Rančer ih je upitao:

— Smem li znati zašto tražite moga predradnika?

— Došli smo da ga uhapsimo.

Kolberg ih je posmatrao s nevericom.

— Da ga uhapsite? — ponovio je.

U međuvremenu, Lina je, čuvši zašto su šerifi došli, otišla da potraži Brajda.

Vratili su se zajedno.

— Da, da ga uhapsimo — odgovorio je jedan od predstavnika savezne vlasti.

— Ja sam Brajd Džekson — rekao je predradnik, stigavši pred kuću, gde su dvojica šerifa još bili u sedlima, a stari Kolberg je stajao pred njima.

Obojica ga dobro osmotriše.

— Treba da podete sa nama — rekao je jedan od njih.

— Čekajte... ne razumem... Koliko znam, ni jednom jedinom prilikom nisam prekršio zakon. A zašto me hapsite?

— Zbog ubistva!

Kolberg, njegova ćerka i Džekson se zgledaše. Nikome od njih ništa nije bilo jasno.

Ipak, nisu rekli ništa, jer, najzad, pred njima u bili savezni šerifi i bez sumnje su imali razloga da dođu. Možda je posredi neka zabuna, mislili su njih troje, a stari Kolberg se prvi setio da uradi nešto kako Brajd ne bi bio odveden. Naime, rančer je bio ubeđen u to da njegov predradnik nikoga nije ubio. Ono kratko vreme, dok je bio šerif, pošteno je obavljao svoju dužnost i sve ono što se tada dogodilo nije mogao biti razlog za Brajdovo hapšenje.

Kolberg je predložio:

— Gospodo, poslaćemo nekoga u grad, po našeg šerifa i sudiju. Poštujem vas i u mojoj kući ste dragi gosti, ali mi se čini da je posredi nesporazum. Predla-

žem vam da razgovor na tu temu ostavimo za kasnije, kada budu stigli naš šerif i sudija. Sve treba da je u okviru zakona. — izvolite u kuću, gospodo...

Dvojica šerifa sjahaše; jedan momak prihvati njihove konje i odvede ih u štalu, tamo uze svog konja i odjaha u grad, a njih dvojica udoše u kuću, u koju je Kolberg već bio ušao. Čerka i Brajd su im se pridružili.

Svi su seli za sto, a Lina je donela bocu sa viskijem, čaše i bokal sa hladnom vodom.

Tišina je bila napeta i neugodna, ali je niko nije prekidao.

Brajd Džekson je bio sasvim miran; znao je da nikada nije prekršio zakon. Strpljivo će čekati da se razjasni eventualni nespোরазum.

Stari Kolberg je takođe bio miran; dobro je poznavao Brajda i mogao je da se zakune da taj momak nikada ne bi uradio nešto što bi ga dovelo u sukob sa zakonom.

Lina je zaljubljeno gledala u Brajda, a dvojica šerifa su sedeli i pušili, čekajući da se pojave predstavnici zakona u Hastonu.

Nisu čekali mnogo; nakon dvadesetak minuta, čuo se topot kopita i u dvorište su ujahali sudija Miler i šerif Volš.

Kolberg je izašao pred njih, a potom ih je uveo u kuću. Tu ih je predstavio dvojici šerifa.

Sudija je prvi upitao:

— Vi ste došli da uhapsite Brajda Džeksona?

— Da.

— Pod kojom optužbom?

— Izvršio je ubistvo.

— Kada, gde i koga je navodno ubio?

— Ubistvo se dogodilo avgusta meseca prošle godine, u Klermoru, a ubijeni se zove Daril Sandler.

Kolberg pogleda u Brajda.

— Šta kažeš na to, Brajde?

Mladić se nasmija.

— Dobro znate da sam u avgustu prošle godine bio sve vreme na ranču — odgovorio je.

— Gospodo — obratio se dvojici šerifa sudija Miler — mi ovde najbolje poznajemo Brajda Džeksona. Momak je veoma pošten i vredan. Pravičan iznad svega. Jednom prilikom smo ga naimenovali, privremeno, za šerifa i verujte da je posao obavio onako kako ga niko ne bi mogao obaviti. Pouzdan je i čestit. Osim toga, svi mi iz Hastona, a i gospodin Kolberg i ostali sa njegovog ranča, možemo potvrditi da Brajd Džekson nije napuštao Haston avgusta meseca prošle godine.

Sada jedan od saveznih šerifa reče:

— Ali i u Klermoru ima bezbroj svedoka koji su videli Brajda Džeksona i čuli njegovo ime, kada je došao da ubije Darila Sandlera.

— Čekajte... Klermor je u Luizijani — reče šerif Volš — i ne vidim zašto je stvar u rukama saveznog šerifa. To ubistvo dogodilo se, dakle, na teritoriji naše države...

Sada šerif, koji se predstavio kao Sidni Rivoks, ustade sa stolice i oštrim glasom reče:

— Nismo došli ovamo da se nadmudrujemo nego da uhapsimo Brajda Džeksona! Imaće prilike da se brani pred sudom. Sada mora poći sa nama.

— Imate li nalog za hapšenje?

— upitao je Volš.

— Kako da ne. Izvolite. Potpisao ga je sudija Vilson. . .

Rivoks izvadi iz džepa komad hartije i predade ga šerifu Volšu. Ovaj prepoznaše potpis sudije Vilsona.

— U redu — rekao je vrativši šerifu nalog za hapšenje. — Nalog imate. . . Ipak, predložio bih da stvar ne zbrzamo. Dajte nam nekoliko sati vremena da porazgovaramo, pa se vratite. Možete ostat i ovde, na ranču, ako vam se ne ide u grad. Obećavamo vam, sa naše strane, da Brajd Džekson neće nestati.

— Ne znam zašto bi trebalo da razmislite i porazgovarate. Mi imamo svedoke, imamo nalog za hapšenje, i, uopšte, imao sve osim priznanja Brajda Džeksona. Ali, to nas ne brine. Da li ste ikada čuli nekog ubicu da nije govorio da je sve zabuna i da on uopšte nije kriv?!

— Ali ja zaista. . . — počeo je Džekson, ali je ućutao. Nikada nije bio u Klermoru, niti je čuo za izvesnog Darila Sendlera, kog je, navodno, ubio.

— U redu, otići ćemo u grad. Bićemo u salunu i tamo nas možete naći. Upozoravam vas: ako Brajd Džekson nestane, ili nas neko na bilo koji način spreči da ga uhapsimo i odvedemo, svi ćete odgovarati za saučesništvo!

Onda su dvojica saveznih šerifa izašli, uzeli svoje konje i odjahali u grad.

Tamo su pred salunom ostavili konje i ušli. Naručili su hladno pivo i naoružali se strpljenjem.

*

Za to vreme u kući rančera Kolberga vodio se razgovor o

dvojici predstavnika zakona, koji su upravo bili otišli.

— Ljudi, nešto mi smrdi u celoj ovoj priči — rekao je sudija Miler.

— Ni meni se ne sviđa što su odmah došli na ranč, da uhapsu Brajda — odvratio je Kolberg. — Zašto se najpre nisu obratili vama, šerifu ili sudiji?

— Otkako su stigli — kazao je Brajd Džekson — ja stalno razmišljam o tome kakav motiv bi ti ljudi imali da me odvedu, pod lažnom optužbom. Ljudi imaju značke, imaju i nalog za hapšenje sa potpisom sudije Vilsona. Moguće je da postoji još neko ko se isto zove kao ja.

— Jesi li siguran, Brajde, da nijednog od njih nikada dosad nisi video?

— Siguran sam.

— Ja bih ipak ispitao stvar. Idemo da telegrafski proverimo da li je ispravan taj nalog za hapšenje. Telegrafisaćemo u Nju Orlins, a možemo i šerifu u Klermoru, da tražimo odgovor na pitanje da li je tamo avgusta prošle godine čovek po imenu Brajd Džekson zaista ubio njihovog sugrađanina. Glene, idemo nas dvojica — rekao je sudija.

Kolberg ih je ispratio, a onda se vratio u kuću i nastavio da razgovara sa Brajdom.

Sudija Miler i šerif Glen Volš odjahali su u grad. Zaustavili su se pred poštanskom postajom, i ušli.

Sudijina podozrivost prema dvojici saveznih šerifa postala je još veća kada je utvrdio da telegraf ne radi. Neko je bio prekinuo vodove.

— Glene, šta kažeš na ovo? Šerif zavrte glavom.

— Ne sviđa mi se. Moramo preduzeti nešto i ne smemo ni pošto dozvoliti da nam odvedu Brajda. Ko zna šta ta dvojica nameravaju da urade sa njim.

— Ali, šta im možemo? Oni imaju šerifske značke i onaj nalog. Ne možemo ih sprečiti da odvedu Brajda.

— Najpre moramo da saznamo neke pojedinosti. Ako su zaista šerifi, neka ga vode, jer će se utvrditi da je posredi zabuna. Pre nego što saznamo nešto o njima, oni ne smeju posumnjati ništa i ne treba da znaju da su pobudili naše sumnje. Šta da radimo sada?

— Oni će nas čekati sat ili dva, i pre toga im neće pasti na pamet da im radimo nešto iza leđa. Posle...

Razgovarajući, izašli su iz postaje.

Pred njom je bilo desetak ljudi, koji su čekali nailazak poštanske kočije iz Baton Ruža.

Njih dvojica odlučiše da i oni sačekaju kočiju i, pošto ona nastavlja put za Dirbern, predaju kočijašu telegram, da ga odnese na tamošnju poštu.

Nisu čekali dugo.

Nakon otprilike pola sata, kočija je stigla.

Čim je ugledao šerifa i sudiju, kočijaš Dirk Barnem im je prišao:

— Doneo sam današnje novine iz Baton Ruža — rekao je i pružio sudiji najnovije izdanje »Lujzijana Posta«. — Izgleda da je neka banda ponovo postala strah i trepet u našem kraju. Pročitajte šta se dogodilo ovih dana...

Miler pogleda naslovnu stranu.

»Ubijen sudija Vilson« pisalo je krupnim slovima odmah ispod zaglavlja novina.

»Istraga će utvrditi da li je to ubistvo u vezi sa ubistvom dvojice saveznih šerifa koji su bili zaduženi da ispituju slučaj sudije Vilsona«.

— Glene! — uzviknuo je sudija. — Pogledaj!

Dao mu je novine.

I šerif je pročitao ono što je bilo ispisano krupnim slovima.

— Lajonele, dobro smo predosetili. Ona dvojica nisu ono za šta se izdaju. Stvar je sasvim jasna: ubili su sudiju pošto su mu iznudili nalog za hapšenje Brajda Džeksona, a potom su ubili i dvojicu šerifa, da bi uzeli njihove značke. Moramo zaštititi Brajda jer je očigledno da hoće da ga odvedu zato da bi ga ubili. Samo, nije mi jasan motiv.

— Možda su ti ljudi u vezi sa onima koje je Brajd prošle godine razotkrio. Šta bi drugo bilo posredi? Neko žestoko hoće da mu se osveti.

— Ali, zašto je taj neko čekao godinu dana?

— Da bi stvar pala u zaborav, to je očigledno. Sada, kada je slučaj zaboravljen, oni sprovode svoju osvetu. Mislili su da niko neće posumnjati, posle toliko vremena.

— A kako bi bilo da mi iznenadimo njih? Da ih uhapsimo?

— Pod kojim izgovorom? A šta ako to nisu oni i ako nemaju nikakve veze sa ovim što piše u novinama? Možda je posredi puka slučajnost.

— Možda, ali postoji i mogućnost da su to obične ubice. Zaista ne znam šta bi bilo najpametnije da uradimo.

— Ja bih najpre zaštitio Brajda, i upozorio ga. Posle ćemo videti šta ćemo. Jer ako ta dvojica saznaju da nešto sumnjamo, a u slučaju da su zaista ubice, onda se Brajdu crno piše; niko ga neće spasti, a ko zna šta će biti i sa ostalima. Idemo brzo na »Poni«!

Sudija i šerif uzjahaše konje i odjuriše na ranč Edmonda Kolberga.

Ispričali su o svojim sumnjama i Brajdu i Kolbergu pokazali novine.

— Mislim — rekao je rančer — da bi bilo najbolje da se suočimo sa njima i da im pokažemo novine.

— A šta ako i dalje budu tvrdili da su savezni šerifi i budu insistirali da odvedu Brajda? — upitao je šerif Volš.

— Možda bi bilo najbolje da i ti, Glene, pođeš na njima. Kao, da otpratiš Brajda — predložio je sudija.

— Ako su se namerili da ubiju Brajda, ubiće i mene. Ja im sigurno neću predstavljati neku prepreku. Ako su već ubili trojicu, neće oklevati da izvrše još jedno ubistvo.

— I ja sam za to da odemo i porazgovaramo sa njima — rekao je Brajd Džekson.

— Brajde, plašim se za tebe. Bolje nemoj ići u grad — uplašnim glasom rekla je Lina Kolberg.

— Pozvaćemo još nekoliko kauboja, i svi ćemo se naoružati. Ako su njih dvojica na mestu, razumeće nas i neće nam praviti problema — kazao je Kolberg.

*

Kada su Kolberg, Brajd Džekson, šerif i sudija, sa još trojicom

naoružanih kauboja ušli u salun, dvojica saveznih šerifa — no su sedeli i razgovarali.

Čim su ugledali Kolberga, sa pratnjom, podigli su se.

Bili su spremni da povedu sa sobom Brajda Džeksona.

— Sedite, gospodo — rekao im je sudija.

Oni su seli, a njih sedmorica su stali ukrug oko njih.

— Nešto nije u redu? — upitao je Sidni Rivoks. — Čemu tolika pratnja jednom ubici?

— Još ništa nije dokazano — odvratio je sudija. — Mi i dalje tvrdimo da Brajd Džekson nije ubica. Odlučili smo da najpre raščistimo neke stvari.

Dvojica šerifa se pogledaše.

Ocenili su da ništa ne bi mogli protiv sedmorice naoružanih ljudi i ostali su mirni.

— Šta, na primer?

— Da vam ne predamo Brajda Džeksona.

— Ali mi... — počeo je Melton Barimur, drugi šerif. Morao je da učuti kada ga je šerif Volš prekinuo:

— Moramo uzeti u obzir neke činjenice. Prvo, svi mi, zajedno sa Džeksonom, tvrdimo da on nikoga nije ubio. Drugo, telegrafski vodovi su u prekidu, što svakako nije slučajnost. Neko je hteo da nas spreči da eventualno ispitamo stvar. Dalje, sudija Vilson je ubijen, kao i dvojica saveznih šerifa. Biću otvoren: mi mislimo da vas dvojica niste pravi šerifi i da ste došli po Džeksona iz nekih samo vama poznatih razloga. Pretpostavljamo da hoćete da ga odvedete da biste ga ubili.

Rivoks skoči.

— Za ovo ćete odgovarati! —
izviknuo je. — Otkud mi da zna-
mo da vi govorite istinu i da...

Volš mu pokaza novine.

Rivoks ih pogleda, a onda re-
če:

— Zaista nam je žao što se sve
to dogodilo, ali mi imamo ured-
no potpisan nalog za hapšenje i
odvešćemo Brajda Džeksona,
svidalo se to vama ili ne!

Melton Barimur je staloženim
glasom dodao:

— Sidni, ljudi su s pravom za-
brinuti, ali to, razume se, nije
naša stvar. Gospodo — obratio
se sudiji i šerifu — daćemo vam
jedan dan vremena da razmisli-
te koliko ste u pravu, pa ćemo
Džeksona odvesti sutra, s tim da
nam date reč da on neće nestati.

I on se podigao.

— Kuda ste hteli da odete? —
upitao ga je Volš.

— Idemo da obavimo još neke
poslove, i vratićemo se ujutro —
odgovorio je Barimur, značajno
gledajući u Rivoksa.

Sudija Miler se glasno nasme-
jao.

— Zar mislite da smo toliko
naivni? Osetili ste da smo pro-
zreli ko ste, kao i vaše namere, i
sada nameravate da umaknete.
Možda bi vam to i uspelo da na-
ma nije stalo do Brajda Džekso-
na. Ako ste sada hteli da ga od-
vedete, vi ćete se kad-tad vratiti
po njega. Ili ćete poslati nekog
drugog. Ili, ubićete ga iz zasede,
kada se on tome ne bude nadao.
Ne može tako, ljudi. Sada ćemo
mi vas uhapsiti i odvesti najbli-
žem saveznom šerifu.

Njih dvojica su pokušali da
pođu prema vratima, ne govore-
ći ništa.

Volš dade znak ostalima i oni,
kao na komandu, izvukoše re-
volvere.

Sedam cevi bilo je upereno u
dvojicu ljudi koji su se bili pred-
stavili kao šerifi.

Rivoksova ruka se približi kol-
tu.

— Sidni — obratio mu se Ba-
rimur — ništa nismo skrivili i
nemoj da rizikuješ. Nećemo bor-
bu sa njima. Oni će uvideti svoju
zabludu i bolje je da izbegnemo
svaku opasnost, i za njih i za
nas.

Sudija Mler oštrim glasom
upita:

— Ko vas je poslao ovamo?!

— Rekli smo vam...

— U redu. Ako ste predstavnici
zakona i ako ste sigurni da je
u redu sve što radite, nećete
imati ništa protiv da ostanete
pod nadzorom, i to razoružani,
dok ne saznamo neke podatke o
vama.

— Rivoks i Barimur su ćutali

— Idemo — reče šerif, mah-
nuvši revolverom. — Dajte oruž-
je!

Njih dvojice dadoše Volšu re-
volvere, ustadoše i krenuše pre-
ma vratima, a ostali pođoše za
njima.

Otišli su u šerifovu kancelari-
ju, a odatle su dvojicu šerifa od-
veli u ćeliju, u koju su dospeli iz
hodnika pored kancelarije.

Kad je Volš zaključao ćeliju,
Barimur se ihvati za rešetke i vi-
knu:

— Šerife!

Volš zastade.

— Imate još nešto da mi kaže-
te?

— Ja sam za to da se ova igra
prekine — odgovorio je Bari-
mur. — Mi...

Rivoks ga je gadno gledao.

— Meltone, čuti!

Sada se Barimur okrenu prema njemu.

— Zašto da ćutim?! Nemamo šanse da pobegnemo odavde i ja neću da nastradam zbog nekog ko misli da može sve samo zato što ima novca!

— U čemu je stvar? — upitao je sudija Miler.

— Mi nismo šerifi, ali nismo ni ubice. Nama su date ove zvezde, kao i nalog za hapšenje, ali mi nemamo veze sa ubistvima dvojice saveznih šerifa i sudije Vilsona.

— Ko ste, zapravo?

— Rekli smo vam naša prava imena, ali...

— Ko vas je poslao?

— Piter Sandler. Navodno, Brajd Džekson je ubio njegovog brata i trebalo je Džeksona da odvedemo njemu...

— Da ga ubije?!

— To ne znamo. Ali, po svoj prilici su to bile njegove namere. Rekao nam je da ima bar desetak svedoka da je Brajd Džekson ubica.

— Znači, vi ste nitkovi koji će za novac da isporuče nevinog čoveka nekome ko će ga ubiti?!

— Ali mi nismo ubice...

— U redu, to će se pokazati prilikom istrage. Zasad ostajete u zatvoru!

Sada je i Rivoks progovorio:

— Ja vam mogu ispričati ono što Melton ne zna, ali samo pod uslovom da nas pustite da odmah odemo i da nam vratite naše oružje.

— Govori! — rekao je Sudija Miler.

— Pustite nas da izađemo odavde i dajte nam naše revol-

vere. Vratite nam i konje, ispratite nas iz grada. Tamo ću vam reći sve.

— Da ih pustimo, Glene,? — upita sudija.

— Nama, ako saznamo istinu, neće više biti potrebni, jer na našoj teritoriji nisu prekršili zakon, osim što su se lažno predstavili. U redu, otključaj vrata. Samo, pazite, vas dvojica, imajte na umu da nas je triput više i da vam nikakvi trikovi neće pomoći.

— Mi nismo lično zainteresovani za Džeksona. A Sandleru ćemo vratiti novac...

— To je vaša stvar — rekao je Volš dok je otključavao vrata.

Ubrzo su svi bili na izlazi iz grada.

Rivoks i Barimur su jahali napred; bili su dobili svoje revolve-re, ali im nije padalo na pamet da ih upotrebe.

Volš je dao znak da se zaustave.

— Dakle? — upitao je.

Onda je Rivoks počeo da govori:

— Daril Sandler, čovek kog je u Klermoru ubio Brajd Džekson, imao je prijatelja Endija Šeperda. Ovaj je silovao i ubio njegovu sestru, i Daril ga je sačekao u zasedi i ispalio u njega dva metka. Posle toga, Daril je otišao da živi u Klermor, promenivši prezime. Šeperdov prijatelj koji je ubio Darila Sandlera nije se zvao Brajd Džekson, ali se predstavio tim imenom, jer je računao na to da će Darilov brat, tražeći ubicu, pronaći Brajda Džeksona i ubiti ga. Navodno, Brajd Džekson je uništio ranč i obavljajući dužnost šerifa raskrinkao bandu kojoj je on pripadao.

Osim toga, Brajd Džekson je bio opasan za njega, jer su jednom prilikom, kada je kočija bila opljačkana, zajedno putovali. Postojala je opasnost da ga Džekson kad-tad prepozna. . .

— I vi ste znali to, pa ipak ste, za novac, prihvatili da izručite nevinog čoveka?!

— Za Sendlera, on nije nevin. Moje je bilo da, zajedno sa Mel-

tonom, isporučim Džeksona Sendleru. . .

— Gubite se! — viknu sudija.
— Gubite se, a Sendler, koji je sve ovo pripremio, ne prezajući od toga da ubije nekoliko ljudi, neka se razračuna sa vama! Poručite mu da zauvek zaboravi Haston i recite mu da ubicu svojega brata traži drugde! Neka vam plati da mu to vi kažete, Rivokse

k r a j

U SLEDEĆEM BROJU

M. Lekridž

BORBA ZA RANČ

Ubrzo, pred očima zabrinutih jahača sa Lon Stara pojavila se dugačka kolona stoke, koja se približavala izvorima. Sa velike udaljenosti, nisu mogli da utvrde koliko jahača je bilo sa stokom.

Delaplejni se učinilo da su trojica, ili, najviše četvorica. Oldfild i nije imao više ljudi, mada se moglo desiti da je za ovaj poduhvat zatražio pomoć od suseda...

JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORI

YU ISSN 0353-1287

9 770353 128072